…ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

48-дахи жэлээ гарана

БУРЯАД ҮНЭН

…эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

…118 (13434) **1971 оной майн 20, четверг** Сэн 2 мүнгэн

…ФСР-ЭЙ ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ДЕПУТАДТА БУРЯАДАЙ АССР-hЭЭ …БЖҮҮЛЭГДЭhЭН КАНДИДАДУУД БҮРИДХЭЛДЭ АБТАБА

…Р-эй Верховно Соведэй …а үнгэргэхэ Улаан-Үдын …хи hунгуулиин округой …ружной комиссиин

…ОГТООЛ

…эй Верховно Соведэй депутадта …болгон Улаан-Үдын 795-дахи hун-…округhоо Клобукова Светлана Ва-… дэбжүүлhэн тухай Окруж-…улиин комиссида орohон протокол-…унгуулиин энэ округ дотор дэбжүүл-…үүдэй үмэнэhөө hунгагдаха зүбшөө-… мэдүүлгыень хаража үзөөд, нүхэр … Светлана Васильевна «РСФСР-эй …Соведэй hунгалта үнгэргэхэ тухай …49, 50, 51, 52, 53, 54-дэхи статья-…үсэд зохилдуулан, депутадта канди-…бжүүлэгдээ гэжэ Окружной hунгуу-…исси орohон документнүүдэй үндэ-…рхойлбо.

…Р-эй Верховно Соведэй hунгалта үн-…хай Дүримэй» 55-дахи статьягай … окружной hунгуулиин комисси игнгэ-…бо:

… ондо түрэhэн, ВЛКСМ-эй гэшүүн, …комсомолой 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ …н прибор бүтээлгын заводто радио-…аар хүдэлдэг, ленинскэ комсомолой … ойн нэрэмжэтэ Улаан-Үдын прибор … заводой хүдэлмэришэдэй, инженер-…кэ хүдэлмэрилэгшэдэй ба алба …, мүн Улаан-Үдэ городой 3-дахи дун-…улиин багшанар болон техническэ …лэгшэдэй хамтын суглаануудаар …дэhэн нүхэр Клобукова Светлана …ае РСФСР-эй Верховно Соведэй … кандидадаар бүридхэлдэ абаха.

…ФСР-эй Верховно Соведэй hунгалта … тухай Дүримэй» 58-дахи статьягай … депутадта кандидат нүхэр …**Светлана Васильевнае** РСФСР-эй …Соведэй hунгалта үнгэргэхэ Улаан-…6-дахи hунгуулиин округ дотор hун-… тула hунгуулиин бюллетеньдэ …

Окружной hунгуулиин комиссиин түрүүлэгшэ П. СЫТОВ.
Окружной hунгуулиин комиссиин …ын орлогшо Г. БОРОВИЦКАЯ.
… hунгуулиин комиссиин гэшүүд: … БАСАНОВА, Г. БЕЛОМЕСТНОВ, …ГОНЧАРЕНКО, Н. МАРИНКИН, … МАРКИЗОВА, Н. СОБОЛЕВ, Л. ХАРДАЕВА.
Окружной hунгуулиин комиссиин секретарь С. АНГАПОВ.

…ной майн 13.

…Р-эй Верховно Соведэй …а үнгэргэхэ Октябрьска …ахи hунгуулиин округой …ружной комиссиин

…ОГТООЛ

…эй Верховно Соведэй депутадта …болгон Октябрьска 796-дахи hунгуу-…ругhоо Семенов Бато Семено-…дэбжүүлhэн тухай Окружной …н комиссида орohон протоколнуу-…үулиин энэ округ дотор дэбжүүлhэн. … үмэнэhөө hунгагдаха зүбшөөлөө …эдүүлгыень хаража үзөөд, нүхэр Се-… Семенович «РСФСР-эй Верхов-…эй hунгалта үнгэргэхэ Дүримэй» …, 52, 53, 54-дэхи статьянуудтай хүсэд …лан, депутадта кандидадаар дэбжүү-…жэ Окружной hунгуулиин комисси …окументнүүдэй үндэhөөр тодорхойлбо.

…СР-эй Верховно Соведэй hунгалта … тухай Дүримэй» 55-дахи статьягай … Окружной hунгуулиин комисси …тоогобо:

…0 ондо түрэhэн, КПСС-эй гэшүүн, … АССР-эй Верховно Соведэй Прези-… түрүүлэгшээр хүдэлмэрилдэг, …эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ Улаан-…ын сэмбын фабрикын хүдэлмэришэд, …о-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба ал-…адай, мүн Бэшүүрэй аймагай «Друж-…р-Шэбэрэй аймагай «Искра» колхо-…олхозниггуудай, Буряадай гүрэнэй хү-…ын туршалгын станциин научна хү-…гшэдэй, Улаан-Үдын аймагай Ивал-гын туршалга үйлэдбэриин ажахын хүдэлмэришэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд болон алба хаагшадай хамтын суглаануудаар дэбжүүлэгдэhэн нүхэр Семенов Бато Семеновичые РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар бүридхэлдэ абаха.

2. «РСФСР-эй Верховно Соведэй hунгалта үнгэргэхэ тухай Дүримэй» 58-дахи статьягай үндэhөөр, депутадта кандидат нүхэр **Семенов Бато Семеновичые** РСФСР-эй Верховно Соведэй hунгалта үнгэргэхэ Октябрьска 796-дахи hунгуулиин округ дотор hунгагдахынь тула hунгуулиин бюллетеньдэ оруулха.

Окружной hунгуулиин комиссиин түрүүлэгшэ Н. БАЗАРОН.
Окружной hунгуулиин комиссиин түрүүлэгшын орлогшо А. ЕФИМОВ.
Окружной hунгуулиин комиссиин гэшүүд: П. БАДМАЕВА, Ц. ДАМБАЕВ, А. ОСТРОВЕРХОВ, А. РАЗУВАЕВА, Е. РУБЦОВА, Н. РУМЯНЦЕВ, В. ТРОФИМОВ, Н. ХАНХАСАЕВА.
Окружной hунгуулиин комиссиин секретарь Н. КРЮЧКОВ.

1971 оной майн 14.

РСФСР-эй Верховно Соведэй hунгалта үнгэргэхэ Забайкальска 797-дохи hунгуулиин округой окружной комиссиин

ТОГТООЛ

РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат болгон Забайкальска 797-дохи hунгуулиин округhоо Трубицын Евгений Георгиевичые дэбжүүлhэн тухай Окружной hунгуулиин комиссида орohон протоколнуудые, hунгуулиин энэ округ дотор дэбжүүлhэн эмхинүүдэй үмэнэhөө hунгагдаха зүбшөөлөө үгэhэн мэдүүлгыень хаража үзөөд, нүхэр Трубицын Евгений Георгиевич «РСФСР-эй Верховно Соведэй hунгалта үнгэргэхэ Дүримэй» 49, 50, 51, 52, 53, 54-дэхи статьянуудтай хүсэд зохилдуулан, депутадта кандидадаар дэбжүүлэгдээ гэжэ Окружной hунгуулиин комисси орohон документнүүдэй үндэhөөр тодорхойлбо.

«РСФСР-эй Верховно Соведэй hунгалта үнгэргэхэ тухай Дүримэй» 55-дахи статьягай үндэhөөр окружной hунгуулиин комисси игнгэжэ **тогтообо:**

1. 1911 ондо түрэhэн, КПСС-эй гэшүүн, РСФСР-эй автомобильна транспортын министрээр хүдэлмэрилдэг, Хориин аймагай Хориин леспромхозой, Загарайн аймагай Шэнэ-Бэрээнэй заhабарилгын-механическа заводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба алба хаагшадай, мүн Яруунын аймагай Яруунын совхозой хүдэлмэришэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд болон алба хаагшадай хамтын суглаануудаар дэбжүүлэгдэhэн нүхэр Трубицын Евгений Георгиевичые РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар бүридхэлдэ абаха.

2. «РСФСР-эй Верховно Соведэй hунгалта үнгэргэхэ тухай Дүримэй» 58-дахи статьягаи үндэhөөр, депутадта кандидат нүхэр **Трубицын Евгений Георгиевичые** РСФСР-эй Верховно Соведэй hунгалта үнгэргэхэ Забайкальска 797-дохи hунгуулиин округ дотор hунгагдахынь тула hунгуулиин бюллетеньдэ оруулха.

Окружной hунгуулиин комиссиин түрүүлэгшэ Г. БОРОДИН.
Окружной hунгуулиин комиссиин түрүүлэгшын орлогшо С. ВАМПИЛОВА.
Окружной hунгуулиин комиссиин гэшүүд: М. ГОРБУНОВ, Д. ДОРЖИЕВА, Д. ДЫМБРЫЛОВ, З. МАТВЕЕВА, Е. НИМАЕВА.
Окружной hунгуулиин комиссиин секретарь Д. ДАГБАЕВ.

1971 оной майн 13.

РСФСР-эй Верховно Соведэй hунгалта үнгэргэхэ Прибайкальска 798-дахи hунгуулиин округой окружной комиссиин

ТОГТООЛ

РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат болгон Прибайкальска 798-дахи hунгуулиин округhоо Продай-Вода Константин Матвеевичые дэбжүүлhэн тухай Окружной hунгуулиин комиссида орohон протоколнуудые, hунгуулиин энэ округ дотор дэбжүүлhэн эмхинүүдэй үмэнэhөө hунгагдаха зүбшөөлөө үгэhэн мэдүүлгыень хаража үзөөд, нүхэр Продай-Вода Константин Матвеевич «РСФСР-эй Верховно Соведэй hунгалта үнгэргэхэ Дүримэй» 49, 50, 51, 52, 53, 54-дэхи статьянуудтай хүсэд зохилдуулан, депутадта кандидадаар дэбжүүлэгдээ гэжэ Окружной hунгуулиин комисси орohон документнүүдэй үндэhөөр тодорхойлбо.

«РСФСР-эй Верховно Соведэй hунгалта үнгэргэхэ тухай Дүримэй» 55-дахи статьягай үндэhөөр Окружной hунгуулиин комисси игнгэжэ **тогтообо:**

1. 1926 ондо түрэhэн, КПСС-эй гэшүүн, КПСС-эй Буряадай областной комитедэй хоёрдохи секретаряар хүдэлмэрилдэг, Кабанскын аймагай Тимлюйн цементнэ заводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба алба хаагшадай, мүн Түнхэнэй аймагай Саяанай совхозой, Хурамхаанай аймагай Хурамхаанай совхозой хүдэлмэришэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд болон алба хаагшадай хамтын суглаануудаар дэбжүүлэгдэhэн нүхэр Продай-Вода Константин Матвеевичые РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар бүридхэлдэ абаха.

2. «РСФСР-эй Верховно Соведэй hунгалта үнгэргэхэ тухай Дүримэй» 58-дахи статьягай үндэhөөр, депутадта кандидат нүхэр **Продай-Вода Константин Матвеевичые** РСФСР-эй Верховно Соведэй hунгалта үнгэргэхэ Прибайкальска 798-дахи hунгуулиин округ дотор hунгагдахынь тула hунгуулиин бюллетеньдэ оруулха.

Окружной hунгуулиин комиссиин түрүүлэгшэ Л. РЫЖОВ.
Окружной hунгуулиин комиссиин түрүүлэгшын орлогшо М. БАМБАРОВА.
Окружной hунгуулиин комиссиин гэшүүд: Д. БУЖИЕВА, П. ГОРБУНОВ, М. ОШОРОВА, Г. ТАРАСОВ, Е. ХРЕНОВА, З. ШАГДУРОВ.
Окружной hунгуулиин комиссиин секретарь М. ЛУКЬЯНОВ.

1971 оной майн 14.

РСФСР-эй Верховно Соведэй hунгалта үнгэргэхэ Сэлэнгын 799-дэхи hунгуулиин округой окружной комиссиин

ТОГТООЛ

РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат болгон Сэлэнгын 799-дэхи hунгуулиин округhоо Цыремпилова Гомбо-Цырен Гончиковнае дэбжүүлhэн тухай Окружной hунгуулиин комиссида орohон протоколнуудые, hунгуулиин энэ округ дотор дэбжүүлhэн эмхинүүдэй үмэнэhөө hунгагдаха зүбшөөлөө үгэhэн мэдүүлгыень хаража үзөөд, нүхэр Цыремпилова Гомбо-Цырен Гончиковнае «РСФСР-эй Верховно Соведэй hунгалта үнгэргэхэ Дүримэй» 49, 50, 51, 52, 53, 54-дэхи статьянуудтай хүсэд зохилдуулан, депутадта кандидадаар дэбжүүлэгдээ гэжэ Окружной hунгуулиин комисси орohон документнүүдэй үндэhөөр тодорхойлбо.

«РСФСР-эй Верховно Соведэй hунгалта үнгэргэхэ тухай Дүримэй» 55-дахи статьягай үндэhөөр Окружной hунгуулиин комисси игнгэжэ **тогтообо:**

1. 1930 ондо түрэhэн, партийнабэшэ, Зэдын аймагай «Коммунизм» колхозой ахалагша хонишоноор хүдэлмэрилдэг, Зэдын аймагай «Коммунизм» колхозой колхознигууд, мүн эндэхи Октябрьска совхозой хүдэлмэришэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд, алба хаагшадай хамтын суглаануудаар дэбжүүлэгдэhэн нүхэр Цыремпилова Гомбо-Цырен Гончиковнае РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар бүридхэлдэ абаха.

2. «РСФСР-эй Верховно Соведэй hунгалта үнгэргэхэ тухай Дүримэй» 58-дахи статьягай үндэhөөр, депутадта кандидат нүхэр **Цыремпилова Гомбо-Цырен Гончиковнае** РСФСР-эй Верховно Соведэй hунгалта үнгэргэхэ Сэлэнгын 799-дэхи hунгуулиин округ дотор hунгагдахынь тула hунгуулиин бюллетеньдэ оруулха.

Окружной hунгуулиин комиссиин түрүүлэгшэ П. ХАИДАПОВ.
Окружной hунгуулиин комиссиин түрүүлэгшын орлогшо Н. НЕМЧИНОВА.
Окружной hунгуулиин комиссиин гэшүүд: И. ГАРМАЕВ, Д. ДАШИЕВА, С. ФИЛИППОВ, Д. КАБАРГИНА, З. ЦЫНДУЕВА, В. ШОРНИКОВ.
Окружной hунгуулиин комиссиин секретарь С. РИНЧИНОВ.

1971 оной майн 12.

КПСС-эй обкомдо, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ, облпрофсоведтэ

Аймагууд, колхоз, совхозууд ба гүрэнэй хүдөө ажахын бусад предприятинуудай дунда 1971 ондо социалис мүрысөө дэлгэрүүлхэ гурим тухай

Эдеэ хоолой зүйлнүүдые саашадаа элбэг дэлбэгээр абаха, гүрэндэ ехээр худалдаха, экономическа хүдэлмэриие ашаг үрэ ехэтэй болгохо зорилгоор хүдөөгэй ажалшадай дунда социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхын тула КПСС-эй обкомой бюро, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Совет болон облпрофсовет тусхай тогтоол баталан абаа. Тэрээн соонь республикын аймагууд, колхоз, совхозууд болон гүрэнэй хүдөө ажахын бусад предприятинуудай дунда 1971 оной туршада социалис мүрысөө дэлгэрүүлхэ гурим баталагдаhан байна.

Мүрысөөнэй дүнгые хаhа саргтань гаргажа, тэрэнние КПСС-эй обкомой бюрогой, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, облпрофсоведэй үзэмжэдэ саг соонь табижа байха гэжэ Хүдөө ажахын министерство, хүдөө ажахын болон бэлэдхэлэй хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай обком, КПСС-эй райкомууд, аймгүйсэдкомууд уялгалагдаа.

Колхозууд, совхозууд, бригаданууд, колхозникууд болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд, бусад организацинуудай дундахи социалис мүрысөөнэй гурим зохёохо, тэрэнэй удхые хүдөөгэй бүхы хүн зондо ойлгуулжа үгэхэ талаар партийна, советскэ, профсоюзай, комсомолой организацинуудые, аймагуудай хүдөө ажахын органуудые тус тогтоол уялгалhан байна. Мүн тэдэнэр 1971 ондо абаhан социалис уялгые амжалтатайгаар дүүргэхэ тэмсэл эдэбхитэйгээр эмхидхэхэ, мүрысөөнэй дүн саг соонь гаргаха ёhотой.

1971 ОНДО ХҮДӨӨ АЖАХЫН ПРОДУКЦИ СААШАДАА ЕХЭЭР АБАХА, ГҮРЭНДЭ ЭЛБЭГЭЭР ХУДАЛДАХЫН ТҮЛӨӨ РЕСПУБЛИКЫН ХҮДӨӨ АЖАХЫН ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДЭЙ СОЦИАЛИС МҮРЫСӨӨНЭЙ

ГУРИМ

1. АЙМАГУУДАЙ ДУНДА

Ороohо таряа ургуулга, гүрэндэ худалдалгаар (тушаалга)

Социалис мүрысөөнэйнь дүн ноябриин 1-дэ сорсологдохо.

Ороohо таряанай эгээл ехэ ургаса абажа, гүрэндэ таряа худалдаха (тушааха) түсэбөө дүүргэhэн, үрэhэ хүрэнгэ, малай тэжээлэй фонд хүсэд хүрэхөөр хаажа, бэлэдхэжэ абаhан аймагууд социалис мүрысөөндэ илагшад гэжэ тоологдохо.

Социалис мүрысөөнэй гуримай ёhоор эгээл эрхим hайн үрэ дүн түйлаhан аймагта РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй дамжуулгын Улаан туг болон 5 мянган түхэригэй мүнгэн шан барюулагдаха.

Социалис мүрысөөндэ илажа гараhан бүхы аймагууд «Правда Бурятии», «Буряад үнэн» газетэнүүдтэхи республикын Хүндэлэлэй самбарта бэшэгдэхэ юм.

Мал ажалай продуктнуудые үйлэдбэрилгэ, гүрэндэ худалдалгаар (тушаалга)

Социалис мүрысөөнэй дүн нэгэдэхи кварталай, хахад жэлэй, гурбан кварталай болон жэлэй дүнгөөр сорсологдохо байна. Адууhа малай продуктнуудые абаха, худалдаха түсэбөө дүүргэхэ, бүхы малhаа түл абаха талаар социалис мүрысөөндэ нэгэдэхи hуури эзэлhэн аймагта КПСС-эй обкомой, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй ба облпрофсоведэй дамжуулгын Улаан туг, 1000 түхэриг мүнгэн шан барюулагдаха. Хоёрдохи hуури эзэлhэн аймагта — 700 түхэригэй, гурбадахи hуури эзэлэгшэдэ — 500 түхэриг мүнгэн шан барюулагдаха.

2. КОЛХОЗ, СОВХОЗУУД, ГҮРЭНЭЙ ХҮДӨӨ АЖАХЫН БУСАД ПРЕДПРИЯТИНУУДАЙ ДУНДА

Ороohо таряа ургуулга, гүрэндэ худалдалгаар (тушаалга)

Социалис мүрысөөнэй дүн ноябриин 1-дэ сорсологдохо.

Таряанай ехэ ургаса ургуулжа, ороohо абажа, гүрэндэ худалдаха түсэбөө дүүргэhэн, өөhэдтөө хүсэд хүрэхэ үрэhэ хүрэнгэ, малай тэжээлэй фонд бэлэдхэhэн 15 түрүү ажахынууд социалис мүрысөөндэ илаhанда тоологдохо байна:

Эдэ ажахынууд «Правда Бурятии», «Буряад үнэн» газетэнүүдтэхи республикын Хүндэлэлэй самбарта бэшэгдэхэ, харин тэдээн соohоо мүрысөөндэ эгээл hайн үрэ дүн түйлаhан 8 ажахынуудта РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй дамжуулгын Улаан туг, 1500 түхэригэй мүнгэн шан барюулагдаха.

Хартаабха ургуулга, гүрэндэ худалдалгаар (тушаалга)

Социалис мүрысөөнэй дүн ноябриин 1-дэ гаргагдаха.

Хартаабхын эгээл ехэ ургаса абажа, тэрэниие гүрэндэ худалдаха түсэбөө үлүүлэн дүүргэhэн, үрэhэ хүрэнгэ хүсэд хүрэхөөр хааhан 5 түрүү ажахынууд социалис мүрысөөндэ илагшад гэжэ тоологдохо. Эдэ ажахынууд «Правда Бурятии», «Буряад үнэн» газетэнүүдтэхи республикын Хүндэлэлэй самбарта бэшэгдэхэ, эдэ ажахынууд соohоо эгээл hайн үрэ дүн түйлаhан нэгэ ажахыда КПСС-эй обкомой, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, облпрофсоведэй дамжуулгын Улаан туг, 500 түхэригэй мүнгэн шан барюулагдаха.

Овощ ургуулга, гүрэндэ худалдалгаар (тушаалга)

Социалис мүрысөөнэйнь дүн ноябриин 1-дэ сорсологдохо.

Овощой эгээл ехэ ургаса абажа, тэрэниие эрхим шанартайгаар гүрэндэ худалдаад, түсэбөө үлүүлэн дүүргэhэн 5 түрүү ажахынууд социалис мүрысөөндэ илагшад гэжэ тоологдохо.

Эдэ ажахынууд «Правда Бурятии», «Буряад үнэн» газетэнүүдтэхи республикын Хүндэлэлэй самбарта бэшэгдэхэ. Тэдэ ажахынууд соohоо эгээл эрхим үрэ дүн түйлаhан нэгэ ажахыда КПСС-эй обкомой, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, облпрофсоведэй дамжуулгын Улаан туг, 500 түхэриг мүнгэн шан барюулагдаха.

Сабшалангай ургаса дээшэлүүлжэ, үбhэ хуряалгаар

Социалис мүрысөөнэйнь дүн ноябриин 1-дэ гаргагдаха.

Бүхы сабшалан дээрэhээ үбhэ ногооной эгээл үндэр баян ургаса абажа, нуга сабшалан hайжаруулха түсэбөө үлүүлэн дүүргэhэн 10 түрүү ажахынууд социалис мүрысөөндэ илагшад гэжэ тоологдохо.

Эдэ ажахынууд «Правда Бурятии», «Буряад үнэн» газетэнүүдтэхи республикын Хүндэлэлэй самбарта бэшэгдэхэ. Тэдэнэй дундаhаа нэгэдэхи hуури эзэлhэн ажахыда КПСС-эй обкомой, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, облпрофсоведэй дамжуулгын Улаан туг, 500 түхэригэй мүнгэн шан барюулагдаха, 2-дохи hуури эзэлhэн ажахыда — 400 түхэригэй мүнгэн шан барюулагдаха байна.

Hү haалга, гүрэндэ худалдалгаар

Социалис мүрысөөнэй дүн жэлэй hүүлдэ гаргагдаха.

Үнеэдэйнгээ hү шэмые эгээл ехээр дээшэлүүлжэ, үнгэрhэн жэлэйхидэ орходоо hү ехээр haahан, тэрэниие гүрэндэ худалдаха түсэбөө үлүүлэн дүүргэhэн 15 түрүү ажахынууд социалис мүрысөөндэ илагшад гэжэ тоологдохо.

Эдэ ажахынууд «Правда Бурятии», «Буряад үнэн» газетэнүүдтэхи республикын Хүндэлэлэй самбарта бэшэгдэхэ. Тэдэнэй дундаhаа мүрысөөндэ нэгэдэхи hуури эзэлhэн ажахыдань КПСС-эй обкомой, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, облпрофсоведэй дамжуулгын Улаан туг, 500 түхэригэй мүнгэн шан барюулагдаха, хоёрдохи hуури эзэлhэн ажахыда — 400 түхэригэй мүнгэн шан үгтэхэ юм.

Хурьга түлжүүлгэ, ноohо хайшалалга болон гүрэндэ худалдалгаар

Социалис мүрысөөнэйнь дүн октябриин 1-дэ гаргагдаха.

Эхэ хонид, жэлhээ дээшэ болоhон түлгэнүүдэй зуун толгой бүриhөө 90-hээ үсөөн бэшэ хурьга абажа, томо болгоhон, үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо ноohо ехээр хайшалhан; тэрэниие гүрэндэ худалдаха (тушааха) түсэбөө үлүүлэн дүүргэhэн ажахынууд социалис мүрысөөндэ илагшад гэжэ тоологдохо.

Эдэ ажахынууд «Правда Бурятии», «Буряад үнэн» газетэнүүдтэхи республикын Хүндэлэлэй самбарта бэшэгдэхэ. Тэдэнэй дундаhаа мүрысөөндэ нэгэдэхи hуури эзэлhэн ажахыда КПСС-эй обкомой, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, облпрофсоведэй дамжуулгын Улаан туг, 500 түхэригэй мүнгэн шан барюулагдаха, хоёрдохи hуури эзэлhэн ажахыда —400 түхэригэй мүнгэн шан үгтэхэ байна.

3. «БУРВОДСТРОЙ» ТРЕСТЫН НҮҮДЭЛ ОНЬhОЖОРУУЛАГДАhАН КОЛОННОНУУДАЙ БА «СЕЛЬХОЗТЕХНИКЭ» НЭГЭДЭЛЭЙ ОТРЯДУУДАЙ ДУНДА

Социалис мүрысөөнэйнь дүн январь hарада сорсологдохо.

Культуртехническэ хүдэлмэриие hайн шанартайгаар хэжэ, түсэбөө үлүүлэн дүүргэhэн, хүдэлмэриингөө үнэ сэнгые сметээр хараалагдаhанhаань хямдаруулhан, ажалай түлөөhэнэй мүнгэ алмаhанай түлөө «Бурводстрой» трестын оньhожоруулагдаhан бүхы колоннонууд, «Сельхозтехникэ» нэгэдэлэй отрядууд социалис мүрысөөндэ илагшад гэжэ тоологдохо.

Тэдэнэй дундаhаа нэгэдэхи hуури эзэлhэн коллективтэ КПСС-эй обкомой, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, облпрофсоведэй дамжуулгын Улаан туг, 500 түхэригэй мүнгэн шан барюулагдаха, хоёрдохи hуури эзэлhэн коллективтэ—400 түхэригэй мүнгэн шан үгтэхэ байна.

4. ТРАКТОРНА БРИГАДАНУУДАЙ ДУНДА

Социалис мүрысөөнэйнь дүн ноябриин 1-дэ сорсологдохо. Техникээ ашаг үрэ ехэтэйгээр хүдэлгэжэ, хүдөө ажахын ургамалнуудые ургуулха агротехникын бүхы хэмжээнүүдые хаhа сагтань, hайн шанартайгаар хэhэн, газарай хүрьhэнэй hалхинда үлеэгдэжэ гэмтэхэ ябадалтай тэмсэдэг, ороohо таряанай болон тэжээлэй ургамалнуудай үндэр баян ургаса жэл бүри абадаг, ажал, мүнгэ, зөөри хэрэгсэл багаар гаргашалжа, ороohо таряа, малай тэжээл ехээр абажа, түсэбөө ходо дүүргэдэг тракторна бригадануудта «Буряадай АССР-эй газар таряалан эрхим hайнаар эрхилдэг бригада» гэhэн нэрэ зэргэ олгогдожо, республикын, аймагуудай хэблэлнүүдтэ толилогдохо юм.

* * *

Республика дотороо эрхим hайн үрэ дүн түйлаhан үйлэдбэриин түрүүшүүл КПСС-эй обкомой, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, облпрофсоведэй Хүндэлэлэй грамотануудаар шагнагдаха, мүн «РСФСР-эй социалис мүрысөөндэ эрхимлэгшэ» гэhэн үбсүүнэй тэмдэг, үнэтэ бэлэгээр шагнагдахаар зууршалагдаха байна.

СОВЕТ УЛААН ХЭРЭЭhЭНЭЙ ПАПГИН ХЭРЭГ

СССР-эй Улаан Хэрээhэнэй ба Улаан хахад hарын союзай бүхэсоюзна VII съезд майн 18-да Москвада нээгдэбэ.

Съезд КПСС-эй ЦК-гай Политбюрое хүндэтэ Президиумдэ ехэ үүсхэлтэйгээр hунгаhан байна.

СССР-эй Улаан Хэрээhэнэй ба Улаан хахад hарын бүлгэмүүдэй союзай гүйсэдкомой 1967—1970 онуудта хэhэн хүдэлмэри тухай тоосоо, шалгалтын комиссиин тоосоо, Улаан Хэрээhэнэй ба Улаан хахад hарын бүлгэмүүдэй союзай уставта нэмэлтэ ба хубилалта оруулха тухай, гүйсэдком ба шалгалтын комиссиие шэнээр hунгаха тухай асуудалнуудые съезд зүбшэн хэлсэхэ.

СССР-эй Улаан Хэрээhэнэй ба Улаан хахад hарын бүлгэмүүдэй союзай гүйсэдкомой түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо профессор Ф. Г. Захаров тоосоото элидхэл хэбэ.

ПРОФСОЮЗУУДАЙ ХИНАЛТА ДОРО

«Мал ажалай продуктнуудые промышленна үндэhөөр үйлэдбэрилгэ хүгжөөхэ тухай», «Промышленна үндэhөөр үндэгэ ба шубуудай мяха үйлэдбэрилгэ дам саашадань дээшэлүүлхэ хэмжээнүүд тухай» КПСС-эй ЦК-гай ба СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй гаргаhан тогтоолнуудтай дашарамдуулан, профсоюзуудай зорилгонуудые тодорхойлhон тогтоол ВЦСПС-эй Президиум гаргаба.

Профсоюзна органууд мал ажалай томо томо комплекснуудые, шубуудай оньhожоруулагдаhан фабрикануудые барилгын хойноhоо саг үргэлжын хиналта эмхидхэхэ, тэдэ барилгануудые ашаглалгада болзорhоонь урид оруулхын түлөө социалис мүрысөө дэлгэрүүлхэ ёhотой.

Барилга-хабсаралгын гол ажалнуудаар түрүү арга методүүдэй, ажалые научна талаарнь эмхидхэлгын саг үргэлжын hургуулинуудые ажахын хүтэлбэрилэгшэдтэй хамта бии болгохо шухала. Гэр байрынажаhуудалай барилга саг соонь бүтээхын хойноhоо, ниитын эдеэ хоол, худалдаа наймаанай болон ажаhуудалай талаар хангалга hайнаар эмхидхэхын хойноhоо, барилга хэгдэжэ байhан газарнуудта хүдэлмэришэдые абаашаха, мүн hөөргэдөө гэртэнь асарха хэрэг эмхидхэхын хойноhоо хиналта профсоюзуудай соведүүд ба комитедүүд тогтоохо ёhотой.

Барилгын түсэбүүдые амжалтатайгаар дүүргэhэнэй, мал ажалай томо томо комплекснуудые, шубуудай фабрикануудые болзорhоонь урид ашаглалгада оруулhанай түлөө барилгын эмхинүүдэй коллективүүдые урмашуулхын тулада ВЦСПС-эй иимэ шангууд тогтоогдобо: 10—10 мянган түхэригэй нэгэдэхи табан шан, 7—7 мянган түхэригэй хоёрдохи табан шан, 5—5 мянган түхэригэй гурбадахи табан шан.

(ТАСС).

…АНИ НҮХЭДЭЙ ЁhООР ЕРЭБЭ

…ын Социалис Нэгэдэмэл … Центральна Комитедэй … секретарь Э. Хонеккер, … ЦК-гай Политбюрогой … Германиин Демократиче…публикын Министрнүүдэй … Түрүүлэгшэ В. Штоф, … ЦК-гай Политбюрогой … ЦК-гай секретарь К. Ха…П-гэй ЦК-гай Политбюро-…үүн, ГДР-эй Министрнүү-…дэй Түрүүлэгшын Нэгэдэ-…шо Х. Зиндерман гэгшэд-…дэhэн Германиин Демо-…ка Республикын партий-…ельственна делегаци … Центральна Комитедэй … правительствын уряалаар …эдэй ёhоор майн 18-да …ерэhэн байгаа.

… ба СССР-эй гүрэнэй ту-… шэмэглэгдэhэн Внуков-…ром дээрэ ГДР-эй хүтэл-… ажал ябуудагшадые … ЦК-гай Генеральна сек-… И. Брежнев, КПСС-эй … Политбюрогой гэшүүн, … Министрнүүдэй Соведэй …шэ А. Н. Косыгин, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи орлогшо К. Т. Мазуров, КПСС-эй ЦК-гай секретарь К. Ф. Катушев ба бусад угтаба.

* * *

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорный, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин, КПСС-эй ЦК-гай секретарь К. Ф. Катушев, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо Н. К. Байбаков, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн, СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн, СССР-hээ ГДР-тэ байдаг элшэн сайд П. А. Абрасимов гэгшэд СЕПГ-гэй ЦК-гай нэгэдэхи секретарь Э. Хонеккер, СЕПГ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, ГДР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ В. Штоф, СЕПГ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, ЦК-гай секретарь К. Хагер, СЕПГ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, ГДР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи орлогшо Х. Зиндерман, ГДР-hээ Советскэ Союзда байдаг элшэн сайд Х. Биттнер гэгшэдтэй 1971 оной майн 18-да Кремль соо уулзаа.

СССР-эй ба ГДР-эй партийна ба гүрэнэй ажал ябуулагшад өөhэдынгөө оронуудтахи коммунис ба социалис байгуулалтын ябаса тухай бэе бэедээ хөөрэжэ үгэhэн байнад. КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдые дүүргэхын тула абтажа байгаа хэмжээнүүд тухай, Советскэ Союз соо тэдэ шиидхэбэринүүдэй үүсхэhэн ажалай эдэбхи үүсхэлэй оршон байдал тухай совет хүтэлбэрилэгшэд хөөрэжэ үгэбэ.

КПСС-эй XXIV съездын зохёоhон эб найрамдалай программые Германиин Демократическа Республикын зон бүхыдөө hайшаан угтаба, хоёр ороной хамтын зорилго болон аша туhа элирхэйлэн баримталhан ябадал гэжэ тэрэниие нь тоолоно гээд уласхоорондын асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхэ үедэ ГДР-эй хүтэлбэрилэгшэд мэдүүлбэ. Варшавска договорто хабаадагша бүхы гүрэнүүдэй бэелүүлдэг уласхоорондын политикын гол ёhонуудта тэрэ программа таарана гэжэ тэмдэглэгдэбэ.

* * *

ГДР-эй партийно-правительственна делегациин хүндэлэлдэ КПСС-эй ЦК-гай Политбюро ба Совет правительство Кремлиин Ехэ ордон соо майн 18-да үдын уулзалга эмхидхэбэ. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев ба СЕПГ-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Э. Хонеккер тэрэ уулзалгын үедэ хани нүхэдэй духаряа андалдаа.

* * *

Нүхэд Э. Хонеккер, В. Штоф, К. Хагер ба Х. Зиндерман Эхэ ороноо бусахаар майн 18-да мордобо. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи орлогшо К. Т. Мазуров, КПСС-эй ЦК-гай секретарь К. Ф. Катушев ба бусад немец нүхэдые Внуковска аэродром дээрэhээ үдэшөө.

(ТАСС).

Совет-Канадын хөөрэлдөөнүүд

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгинай, Канадын премьер-министр Пьер Эллиот Трюдо гэгшын хоорондо майн 18-да Кремль соо хөөрэлдөөн хэгдэжэ эхилбэ.

Бэе бэеэ ойлголсон, сэхэ руунь хэгдэhэн хөөрэлдөөнэй үедэ уласхоорондын шухала асуудалнууд, тэрэшэлэн совет-канадын харилсаа хүгжөөлгын, политическэ харилсаагаа, хоёр ороной хоорондохи экономическа ба научно-техническэ харилсаа холбоо үргэдхэлгын мүнөөнэй байдал, хойшонхи хараа түсэбүүд тухай асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэбэ.

(ТАСС).

КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэри бэелүүлхын түлөө!

БАРИЛГАДА ҮРГЭН ДЭЛИСЭ ХЭРЭГТЭЙ

Үнгэрhэн табан жэлэй хугасаада капитальна барилга хүгжөөхэ талаар горитой алхам хэгдээ. Республика дотор капитальна барилгада 1 миллиардhаа дээшэ түхэриг мүнгэн hомологдоhон байгаа. Урдахи табан жэлдэ 648 миллион түхэриг болоо hэн. Барилга-хабсаралгын хүдэлмэри 52 процентээр ехэ болоо. Барилгын организацинуудай эмхидхэл hайжаруулагдаhан, шэнэ техникээр хангагдаhан байна. Проект зохёолго hайжаруулагдаа, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлэгдээ.

1966—70 онуудай туршада барилгын подрядна организацинууд, илангаяа хүдөөгэй организацинууд бэхижүүлэгдээ. Эдэ бүгэдын эшээр республикамнай капитальна барилгын түсэбые бүхы дээрэнь дүүргэhэн байна. Гэр байра олоор баригдаа. Хамта дээрээ 1393 мянган дүрбэлжэн метр талмайтай гэр байра ашаглалгада тушаагдаhан. Республикымнай түб—Улаан-Үдэдэ табан жэлэй хугасаада 550 мянган дүрбэлжэн метр талмайтай шэнэ гэрнүүд баригдажа дүүргэгдээ. Оройдоо гурбан жэл соо шэнэ город урган бодоо гэхээр. Хүдөө тосхонуудай, городуудай түхэл шарай хубиланхай. Аймагуудай түб—Хори, Петропавловка, Кабанск тосхонууд, Хяагта, Гусиноозерск, Бабушкин городууд болон бусад хүдөө тосхонуудта олон шэнэ барилга үндын бодожо байна. Колхоз, совхозуудай hуурин газарнууд болбосон түхэлтэй болгогдоо.

1971—1975 онуудта СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ түсэбтэ табан жэл тушаа КПСС-эй XXIV съездын Директивэнүүдээр 565—575 миллион дүрбэлжэн метр байрын гэр бариха гэжэ хараалагдана. Болбосон түхэлтэй, халуун, хүйтэн уhаар хангагдаhан шэнэ байрануудта 60 миллион шахуу хүн нүүн орохо. Арад зониие гэр байраар хангаха хэрэгтэ ехэ ашатуhатай барилгын кооперации, хубидаа гэр барилга хүгжөөгдэхэ юм.

Ороноймнай зүүн, хойто районуудта ажаhуудалай гэр барилга хурдан түргэнөөр эрхилэгдэхээр хараалагдана. Тиимэhээ энэ табан жэлэй хугасаада республика доторнай гэр барилга бүри ехээр үргэдхэгдэхэ юм. КПСС-эй XXIV съездын Директивэнүүдээр табигдаhан зорилго дүүргэхын тула 1,8—1,9 миллион дүрбэлжэн метр талмайтай гэр байра ашаглалгада тушаах ёhотой болонобди.

Тиимэhээ гэр байра барилгые шэнжэлжэ үзэхэ, тэрэнииие түргэдхэхэ арга боломжонуудые бэдэрэн хэрэглэхэ шухала. Иимэ шэнжэлгэ юу харуулааб гэхэдэ, барилгын генподрядна организацинууд капитальна барилгада hомологдоhон мүнгэ хэрэглэхэ даабаряа дүүргэhэн байна. Харин ажахын хүсөөр барилга хэлгэдэ hомологдоhон мүнгэ хэрэглэхэ, гэр байра ашаглалгада оруулха даабариие дүүргэжэ шадаагүй. Өөhэдын хүсөөр ажаhуудалай барилга эрхилхэ хэрэг колхоз, совхозуудта муугаар эмхидхэгдэнхэй.

Иимэ байдалай шалтагаан юуб гэхэдэ, барилгын үйлэдбэри ёhотойгоор эмхидхэгдэнэгүй, бэлдэгдэнэгүй. Хэрэгтэй материал, ажалай хүсэн дуталдана. Барилга муугаар түсэблэгдэнэ, проектно-сметнэ документаци, мүнгэн зөөреэр саг соогоо хангагданагүй. Гэр байрануудые олошоруулхын тула колхоз, совхозуудта саашадаашье барилга өөhэдынь хүсөөр эрхилэгдэхэ болоно. Тиимэhээ министерство, зургаанууд, ажахын хүтэлбэрилэгшэд гэр байра барилгые түсэблэхэ, хэрэгтэй документаци, материалаар хангаха хэрэгтэ анхарал табиха ёhотой.

Мүн подрядна организацинууд барилгын хүдэлмэри ехээр үргэдхэнэгүй. Буряадай барилгын управлени жэлдээ дунда зэргээр 79—80 мянган дүрбэлжэн метр талмайтай, «Бурятцелинстрой» трест 24—25 мянган дүрбэлжэн метр талмайтай гэр байра ашаглалгада тушаана. Һүүлэй 3-4 жэлэй туршада барилгын хэмжээн үргэдхэгдөөгүй шахуу. Мүн шэнэ табан жэлэй түрүүшын 1971 ондо ехэ хубилалта болохогүй юм. Барилгын организацинууд гэр байра олоор бодхохо арга боломжотой, үйлэдбэриин гол фонднуудтай, оньhожоруулгын түхеэрэлгэ, техникэтэй.

Гэбэшье олон барилга ашаглалгада тушаагданагүй. Энээндэ барилгын подрядна организацинуудhаа гадна, барилга эрхилхэ захил хэгшэд—министерство, захиргаанууд, бусад организацинууд, Улаан-Үдын горсоведэй гүйсэдком мүн лэ зэмэтэй байна. Тэдэнэр барилгын мүнгэ саг соонь hомолноогүй, проектно-сметнэ документацяар хангангүй, барилга бодхохо газар бэлдэнэгүй. Барилгада хабсаргамал зүйлнүүд, томо блогууд багаар хэрэглэгдэнэ.

Хабсаргамал зүйлнүүдээр барилга ехээр эрхилдэг болоо hаа, hомологдоhон мүнгэн ашагтайгаар гаргашалагдаха, ажалай гаргаша бага болохо hэн. Томо блогуудаар гэрнүүдые хабсарган табихада, хирпиисээр бариhанда орходоо ажалайнь гаргаша 1,7—1,8 дахин бага байдаг.

Энэ табан жэлдэ барилгада хабсаргамал зүйлнүүд, томо блогууд ехээр хэрэглэгдэхэ. Улаан-Үдын гэр барилгын комбинат үргэдхэгдэжэ, 150 мянган дүрбэлжэн метр талмайтай гэр байра бариха хүсэ шадалтай болохо юм. Комбинадай үйлэдбэриие хубилгаха хүдэлмэри 1974 ондо дүүргэгдэхэ, тиин шэнэ түхэлэй, тусхайлбал, юhэн дабхар гэрнүүдые бариха арга олдохо. Һургуулиин байшангууд томо панелеэр баригдадаг болохо.

Шэнэдхэн байгуулагдаhан гэр барилгын комбинат город соо бодхогдохо гэрнүүдэй техническэ талые нилээд hайжаруулха юм. Тиимэhээ комбинадые шэнэдхэн байгуулха, үргэдхэхэ хэрэг Буряадай барилгын управлениин нэгэ гол зорилго болоно. Энэ хэрэгэй дүүрэтэр республикымнай городуудта гэрнүүд хирпиисээр баригдажа байха. Тиимэhээ шэнэ табан жэлэй барилгануудай олонхинь шулуун гэрнүүд болохо.

Урданай 125 мянган дүрбэлжэн метр талмайн орондо жэлдээ 210—220 мянган дүрбэлжэн метр талмайтай шулуун гэрнүүдые барихаар багсаагдана. Эдэ гэрнүүд бүри болбосон түхэлтэй, тааруу зохид байха юм. 114-114-1С сериин эдэ гэрнүүдэй таhалгын талмай үргэдхэгдэхэ. Мүн кухни, ванна таhалга мүнөөнэйхиhөө ехэ болгогдохо. «Бурятгражданпроект» институт Улаан-Үдэдэ баригдаха иимэ хэдэн гэрнүүдэй проектно-сметнэ документаци бэлэн болгожо тушааhан байна.

Шэнэ түхэлэй, тааруу зохид, мүн 8 баллай хүсэтэйгөөр газарай хүдэлхэдэшье гэмтэхэгүй гэрнүүдые хирпиисээр барихын тула шулууша дархан мэргэжэлтэй хүдэлмэришэдэй дүй дүршэл hайжаруулха, залуу барилгашадые hургаха гээшэ ехэ шухала асуудал болонхой. Барилгын организацинуудта, техническэ мэргэжэлэй училищинуудта иимэ мэргэжэлтэй хүдэлмэришэд бэлдэгдэхэ юм.

Эхэ оронойнгоо хүдөө ажахые улам саашань хүгжөөхын тула табан жэлэй үедэ 129 миллиард түхэриг капитальна барилгада hомолхо гэжэ партиин Директивэнүүд соо хэлэгдэнэ. Энэ hомололго урдын хоёр табан жэлнүүдэйхитэй адли болоно.

Хүдөө ажахын үйлэдбэриин барилга эрхилхэтэй хамта, гэр байра, культурно-ажаhуудалай олон барилга бодхогдохо байна. Хүдөө тосхонуудтахи барилгые гуримшуулха тухай КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоолые дүүргэн, хуушан hуурин газарнууд болбосон түхэлтэй хүдөөгэй тосхонууд болгогдожо байна. Хүдөөдэхи гэр байранууд, культурно-ажаhуудалай барилганууд архитектурна талаараа гоё hайхан, досоонь хүнэй байрлахада тааруу зохид байха ёhотой гэhэн эрилтэ табигдана. Хүдөөгэй барилгын проект зохёохододоо, национальна заншал, архитектурын мүнөө үеын эрилтэ, индустриальна барилгын түрүү онол арга хараада абаха хэрэгтэй. Иимэ эрилтэ мүнөө хүрэтэр дүүргэгдэнэгүй, дүй дүршэл үгы байhаар.

Ойрын сагта энэ дутагдалые усадхаха гээшэ проектнэ организацинуудай түрүүшын ээлжээндэ шиидхэхэ асуудал болоно.

Индустриальна арга хэрэглэhэнэй ашаар гэр байра барилга түргэн хурданаар ябуулагдана гэжэ «Байра барилгын шанар hайжаруулха хэмжээнүүд тухай» гэhэн КПСС-эй ЦК-гай болон СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоол дотор тэмдэглэгдэнэ. Саашадаа барилгые индустриальна аргаар эрхилхэ, гэр барилгада хабсаргамал зүйлнүүдые ехээр хэрэглэхэ тухай заагдаа.

Хүдөөгэй барилгада хабсаргамал зүйлнүүд, томо блогууд, заводто бэлдэгдэhэн модон хэрэгсэлнүүд ехээр хэрэглэгдэхэ ёhотой. Тингэжэ барилгада ажалай бүтээсые хоёр дахинhаа үлүүгээр дээшэлүүлжэ болохо.

Республикымнай хүдөөгэй гэр байра, культурно-ажаhуудалай барилгада перлитбетоноор хэгдэhэн томо блогууд хэрэглэгдэхэ юм. Энэ хадаа модоор хомор Зэдын, Сэлэнгын, Хяагтын аймагуудта ехэ ашатуhатай байха.

Зэдэ станцида баригдаhан «Бурятцелинстрой» трестын үйлэдбэриин предприяти 2,18 метр үндэртэй перлитбетон зүйлнүүдые үйлэдбэрилдэг болоо. Иимэ блогуудаар 2—4 байратай, мүн 12—16 байратай гэрнүүдые, hургуули болон ондоошье барилгануудые бодхохоор юм. Тус комбинадай перлитбетон зүйлнүүдэй цех жэл соо 10 мянган дүрбэлжэн метр талмайтай гэр байра хүдөө тосхонуудта бодхохо арга олгоно. Харин перлит халаан хүбхылгэхэ хоёрдохи пеэшэнэй ашаглалгада оруулагдахада, цехэй үйлэдбэриин хүсэн 1,5 дахин ехэдхэгдэхэ.

Мүнөө хүдөөдэ «Бурятцелинстрой» трестын предприятинуудай бэлдэдэг хабсаргамал модон зүйлнүүдээр гэрнүүд баригдана. Жэл соо 180—200 гэр хабсаргамал зүйлнүүдээр бодхоогдоно. Республикымнай аймагуудта, жэшээлхэдэ, Хори, Хурамхаан, Подлопатка, Загарай, Галуута-Нуурай үйлэдбэриин предприятинуудта бэлдэгдэдэг иимэ зүйлнүүдээр хүдөөгэй барилганууд хангагдана гээшэ. Саашадаа хабсаргамал модон зүйлнүүд бүри ехээр хэрэглэгдэхэ зэргэтэй.

«Бурятцелинстрой» трестын үйлэдбэриин гол бааза болохо перлит халаан хүбхылгэхэ завод Улаан-Үдэдэ энэ жэл баригдажа эхилхэнь. Энэ завод жэл соо 100 мянган кубометр перлит халааха, 60 мянган кубометр перлитбетон блогуудые, 46 мянган кубометр түмэр-бетон зүйлнүүдые үйлэдбэрилхэ шадалтай байха.

Трест үйлэдбэриин өөрын баазатай болоходоо, мүнөө үеынхиhөө 2 дахин ехээр барилга хэхэ юм.

Республикын арадай ажахые хүгжөөхэ, арад зоной байдал hуудал hайжаруулха хэрэгтэ гэр байра барилга ехэ удха шанартай. Ганса гүрэнэй капитальна hомололгоор 1500—1600 мянган дүрбэлжэн метр талмайтай гэр байра бодхогдохонь. Зарим министерство, захиргаанууд 1966—70 онуудайхиhаа 1,5 дахинhаа үлүү гэр байра ашаглалгада тушааха болоно.

Буряадай барилгын управлени, «Бурятцелинстрой» трест, СССР-эй Энергетикын болон электрификациин министерствын барилгын организацинууд эдэ барилгануудые эрхилхэ юм.

Шэнэ табан жэлэй хугасаада гэр байрануудые бодхожо, ашаглалгада тушааха талаар ехэ зорилго табигдаа. Барилгын үйлэдбэри hайнаар эмхидхэhэнэй, барилгын, проект зохёолгын организацинуудай, барилгын материалнуудай предприятинуудай коллективүүдэй хүсэ шадал гаргаhанай ашаар энэ зорилго бэелүүлэгдэхэ байна. Барилгын партийна организацинууд энэ шухала удха шанартай хүдэлмэри эмхидхэн толгойлхо, барилгые түргэдхэхэ арга боломжонуудые элирүүлэн хэрэглэхэ хэрэгтэ зорюулагдаhан эдэбхи үүсхэл дэмжэн дэлгэрүүлхэ уялгатай.

Гэр байра олоор бариха гэhэн КПСС-эй XXIV съездын программа хадаа арад зоной материальна байдал улам hайжаруулха тушаа Коммунис партиин ходо анхаржа байhые дахинаа гэршэлэн харуулба. Тиимэhээ энэ зорилго барилгын организаци болон предприятинуудай партийна, профсоюзай, комсомолой эмхинүүдэй гол анхаралда байха ёhотой.

В. УБЕЕВ,
КПСС-эй обкомой барилгын таhагые даагша.

ОДЕССЭ. Бүхэсоюзна селекционно генетическэ институдай эрдэмтэд үнгэрhэн табан жэлдэ гүрэнэй сорт туршалгын ажахынуудта 28 шэнэ зүйлэй ургамалнуудые тарихые дурадхаhан байгаа. Оронойнай 62 область, хизаар болон республикануудта мүнөө үедэ 38 сортын хүдөө ажахын ургамалнууд таригдажа байна.

Ленинскэ шангай лауреат, ВАСХНИЛ-ай академик Прокофий Фомич Гаркавый хэдэн зүйлэй ешмээнэй сортнуудые бии болгоhон автор юм. Тэдээн сооhоо 244-дэхи номерой сорт конкурсдо нэгэдэхи hуури эзэлээ. Оронойнай урда районуудта иимэ сортын ешмээн таригдажа, гектар бүриhөө 58—60 центнер ургаса хуряагдана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: академик П. Ф. Гаркавый, ахалагша научна сотрудник А. А. Ленчевский гэгшэд өөhэдынгөө бии болгоhон шэнэ сортын ешмээниие хаража байна.

ТАСС-ай фотохронико.

АВИАТОРНУУ…

ХАЛУУН…

И. ХРАП…

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

РСФСР-эй хүдөө ажахын түрүүшүүлые СССР-эй орден ба медальнуудаар шагнаха тухай

Хүдөө ажахын үйлэдбэриие хүгжөөлгэдэ, мүн наймадахи табан жэлэй турша соо гүрэндэ газар таряалангай ба мал ажалай продукци худалдаха түсэб дүүргэлгэдэ амжалтатай байhанайнь түлөө иимэ хүнүүдые шагнаха гэбэл:

БУРЯАДАЙ АССР-hээ

«АЖАЛДАА ШАЛГАРҺАНАЙ ТҮЛӨӨ» МЕДАЛЯАР

Максимов Пётр Устиновичые—Улаан-Үдын аймагай «Забайкальский» совхозой хүдэлмэришэн.

Мальцева Александра Фадеевнае — Мухар-Шэбэрэй аймагай «Коммунизм» колхозой зоотехник.

Мальцева Ульяна Григорьевнае — Улаан-Үдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой hаалишан.

Мамкин Рафаил Цыреновичые—Баргажанай аймагай Хурамхаанай хүдөөгэй сельсоведэй түрүүлэгшэ.

Мангалаева Розалия Амуровнае — Хэжэнгын аймагай «50 лет Октября» совхозой хонишон.

Марганова Маргарита Аюшеевнае—Түнхэнэй аймагай Саянай совхозой hаалишан.

Мартынов Александр Ивановичые — «Бурводстрой» трестын Хориин барилга-хабсаралгын управлениин тракторист.

Минеев Леонид Григорьевичые—Яруунын аймагай Яруунын совхозой парткомой секретарь.

Митяев Михаил Перфильевичые—Загарайн аймагай Новобрянска механическа заводой слесарь.

Михалев Павел Васильевичые—Улаан-Үдын аймагай «Маяк» колхозой главна агроном.

Молоков Николай Андреевичые—Прибайкалиин аймагай Татауровскын лесничествын лесник.

Москвитин Прокопий Павловичые—Захааминай аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой механизатор.

Мошкович Павел Борисовичые—Улаан-Үдын аймагай Улаан-Үдын совхозой директор.

Никитин Иван Иванович[illegible] — Сэлэнгын аймагай «Облепиховый» совхозой тракторист.

Нурминский Иннокентий Николаевичые — Буряадай хүдөө ажахын институдай багша.

Оленников Виталий Гавриловичые — Яруунын аймагай Исэнгын совхозой механизатор.

Оленников Тимофей Евстигнеевичые — Мухар-Шэбэрэй аймагай хүдөө ажахын управлениин ахалагша ветеринарна врач.

Орлов Михаил Яковлевичые — Баунтын аймагай «Путь к коммунизму» колхозой түрүүлэгшын орлогшо.

Орлова Елизавета Ивановнае—Улаан-Үдэ хотын «Забайкальский» гэжэ ан үсхэбэрилдэг совхозой хүдэлмэришэн.

Очиров Гончик Балдановичые — Хяагтын аймагай Алтайн совхозой тракторист.

Очирова Янжап Дашеевнае — Захааминай аймагай XXII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой тугалшан.

Перелыгина Хавронья Климовнае—Бэшүүрэй аймагай XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхозой звеное даагша.

Перетолчин Владимир Лаврентьевичые—Улаан-Үдын «Росгипрозем» институдай бэдэрэлгын экспедициин ахалагша инженер.

Петров Сергей Лазаревичые — Хяагтын аймагай Бүрдэнэй совхозой малшан.

Подкорытов Николай Андреевичые — «Бурводстрой» трестын Прибайкалиин нүүдэл оньhожоруулагдамал колонныйн экскаваторщик.

Потехин Максим Никитовичые — республикын «Сельхозтехника» нэгэдэлэй автобазын жолоошон.

Пузиков Макар Корнеевичые — Яруунын аймагай Витимэй сельсоведэй түрүүлэгшэ.

Раднаев Гырел Николаевичые—Хяагтын аймагай Хүдэриин совхозой профсоюзай рабочкомой түрүүлэгшэ.

Раднажапов Радна [illegible]евичые—Сэлэнгын аймагай Химнын совхозой ахалагша хонишон.

Рекунова Валентина Афанасьевнае—Хэжэнгын аймагай Худанай совхозой hаалишан.

Ринчино Доржи Табхаргаевичые — Баргажанай аймагай Дэрээнэй совхозой луговод.

Родионов Николай Ивановичые—Мухар-Шэбэрэй таряа тушаажа абадаг пунктын хүдэлмэришэн.

Сальников Валерий Павловичые — республикын хүдөө ажахын гүрэнэй туршалгын станциин таhагые даагша.

Санданова Дулма-Сурун Сандановнае—Зэдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой hаалишан.

Семенов Георгий Николаевичые — Загарайн аймагай Новобрянска механическа заводой электросварщик.

Семенова Валентина Герасимовнае — Улаан-Үдын Заудинскын мелькомбинадай хүдэлмэришэн.

Сенгеев Дымбрыл Санжановичые — КПСС-эй Захааминай райкомой инструктор.

Скосырский Гавриил Николаевичые — Баргажанай колхоз хоорондын барилгын организациин бригадир.

Сметанин Александр Дмитриевичые—Кабанскын ой модоной совхозой тракторист.

Сметанников Александр Павловичые — Кабанскын ой модоной ажахын директор.

Смолин Александр Степановичые — Бэшүүрэй аймагай «Победа» колхозой главна зоотехник.

Соколов Павел Алексеевичые—Загарайн ой модоной ажахын лесник.

Солодухин Епифан Абросимовичые — Улаан-Үдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой жолоошон.

Степанов Илья Васильевичые—Баргажанай аймагай Аргатын совхозой тракторист.

Степанов Сергей Фёдоровичые — Хяагтын аймагай «Родина» колхозой hаалишан.

Стрекаловская Любовь Васильевнае — Прибайкалиин аймагай «Прибайкальский» совхозой гахайшан.

Суслов Семён Федосеевичые — Улаан-Үдын аймагай «Сельхозтехника» нэгэдэлэй Оронгын отделениин отрядай начальник.

Сучков Фёдор Семёновичые — Улаан-Үдын аймагай «Искра» колхозой жолоошон.

Сыбиков Мунко-Жаб Банзановичые — Түнхэнэй аймагай Туранай совхозой агроном.

Таронов Александр Петровичые — «Сельхозтехника» нэгэдэлэй Үдын тусхай отделениин слесарь.

Татарников Евгений Феофановичые — Зэдын аймагай Оёорой совхозой тракторист.

Телешев Михаил Михайловичые—Хяагтын аймагай «Заря» колхозой тракторист.

Титова Светлана Ивановнае — Улаан-Үдын аймагай гидрометслужбын Забайкальска управлениин Ивалгын станциин ахалагша техник-агрометеоролог.

Трифонова Марина Васильевнае—Улаан-Үдын аймагай «Искра» колхозой hаалишан.

Трофимов Леонид Иосифовичые — Түнхэнэй аймагай «Сибиряк» колхозой агроном.

Тугаринова Александра Гавриловнае — Зэдын аймагай Торнин совхозой тугалшан.

Тулбуконов Николай Алексеевичые — Хойто-Байгалай аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозой орошон.

Уланова Галина Григорьевнае—Заудинскын мелькомбинадай хүдэлмэришэн.

Унагаев Фадей Ивановичые — КПСС-эй Мухар-Шэбэрэй райкомой секретарь.

Фёдорова Александра Федоровнае — Улаан-Үдын аймагай «Авангард» колхозой hаалишан.

Филатов Евтей Севостьяновичые — Мухар-Шэбэрэй аймагай «Знамя Ленина» колхозой малшан.

Филиппов Василий Иннокентьевичые — Кабанскын аймагай ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй секретарь.

Филиппов Григорий Васильевичые —Бэшүүрэй аймагай Охин-Булагай совхозой тракторист.

Хабутов Владимир Цынденовичые — Хэжэнгын аймагай Загастайн совхозой тракторист.

Харламов Владимир Дмитриевичые—Түнхэнэй колхоз хоорондын барилгын организациин электросварщик.

Цыбиков Мунко Цыбиковичые—Бэшүүрэй аймагай Бэшүүрэй совхозой hаалишан.

Цыденов Цыдып Ламахановичые—Яруунын аймагай «Победа» колхозой механизатор.

Цыденпилова Татьяна Цыренжаповнае—Хяагтын аймагай «Дружба» колхозой hаалишан.

Цынгуева Бальжинима Очировнае — Яруунын аймагай Яруунын совхозой hаалишан.

Цыренова Гарма Ендоновнае — Захааминай аймагай «Дружба» колхозой хонишон.

Цыренжапова Мария [illegible]евнае—Улаан-Үдын аймагай «Коммунизм» колхозой hаалишан.

Чекин Геннадий Тимофеевичые — Бэшүүрэй уhалууриин системын управлениин жолоошон.

Шабалин Геннадий Федоровичые — Хурамхаанай аймагай Хурамхаанай совхозой тракторист.

Шабалина Августа Васильевнае — республикын научно-үйлэдбэрилгын ветеринарна лабораториин таhагые даагша.

Шарагулова Янжит Лопсоновнае — Буряадай хүдөө ажахын кадрнуудай мэргэжэлые дээшэлүүлхэ hургуулиин hуралсалай таhагые даагша.

Шашин Николай Степановичые—Кабанскын аймагай Байгалай совхозой звеное даагша.

Шашина Антонида Дмитриевнае — Кабанскын аймагай Байгалай совхозой hаалишан.

Шафиров Семен Иосифовичые—Улаан-Үдын шубуунай фабрикын директор.

Шелковников Николай Дмитриевичые — Баргажанай аймагай Баргажанай совхозой главна агроном.

Шитина Евдокия Петровнае — Улаан-Үдын шубуунай фабрикын шубуушан.

Шкедов Степан Степановичые—Хэжэнгын ой модоной ажахын Доодо-Худанай лесничествын лесник.

Эрдынеева Дарима Ринчиновнае — Түнхэнэй аймагай Хэрэнэй сомоной Соведэй секретарь.

Эрдыниев Ринчин Чимитовичые — Хурамхаанай аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой малшан.

Юможапова Елизавета Жамсарановнае — Бэшүүрэй аймагай «Дружба» колхозой hаалишан.

Яковлев Фом Пропьевичые — Улаан-Үдын аймагай Калининай нэрэмжэтэ совхозой тракторист.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ
Н. ПОДГОРНЫЙ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1971 оной апрелиин 8.

Манай хөөрэлдөөн

ЗОРИГООР ТҮГ…

Сагай уларилай нэгэ дулааржа, нэгэ хүйтэржэ байбашье, аймагай механизатор, таряашад болон луговодууд поли дээрээ гаранхай, КПСС-эй XXIV съездын болоhон жэлдэ ороohо таряанай болон бусад ургамалай үндэр баян ургаса хуряахын түлөө тэмсэнэ. Тиигэжэ богонихон болзорой туршада хэдэн мянган гектарта шииг нойтон тогтоогдоhон, наг шэбхэ, минеральна үтэгжүүлгэ оруулагдажа, газарай хүрьhэн хүрэнгын ороohо хүлеэн абахаар бэлэн болоод байгаа. Тиихэдэ тарилгада хэрэглэгдэхэ оньhон техникэ, зэр зэмсэг съездын нээгдэхэ үдэртэ заhабарилагдаад байгаа.

Хабарай тарилгада түгэс бэлэн болоhонойнгоо hүүлээр аймагай агрономууд, тракторна бригадануудай бригадирнар, ахалагша инженернүүд, партийна организацинуудай секретарьнар, ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэд болон хүдөө ажахын үйлэдбэриин управлениин мэргэжэлтэд заншалта семинараа «Знамя Ленина» колхоздо үнгэргөө hэн.

Эртын ороohото ургамал, хартаабха, кукуруза, куузику, олон жэлэй ногоо ямар болзорто тарибал, аймагай эрхэ байдалда таарамжатайб гэжэ зүбшөө hэн.

Аймагай ажахынуудай эртынгээ тарилгада ороhонтой дашарамдуулан, мүнөө жэлэй хабарай хүдэлмэриин зорилго, түсэб тушаа манай газетын уншагшадта хөөрэжэ үгыт гээд хүдөө ажахын үйлэдбэриин управлениин ахамад агроном А. А. Фоминда хандабабди.

— Мүнөө жэлэй хабарай хүдэлмэри бусадта орходоо онсо илгаатай гэжэ бүхэндэ мэдээжэ. Түрэл партимнай XXIV съезд ороohо таряа абалгые улам дээшэлүүлхэ гээшэ урда мэтэ шухала зорилго байhан заадаа үлэнэ гэhэн дайшалхы даабари бидэ, хүдөө ажахын газар таряалангай хүдэлмэрилэгшэдэй урда табяа гээшэ. Тиимэhээ юhэдэхи табан жэлэй түрүүшын хабарай хүдэлмэриие агротехническэ заабариин ёhоор богони болзорто, эрхим шанартайгаар дүүргэжэ шадаhанhаамнай саашанхи жэлнүүдэй түсэбэй дүүргэлтэ нилээд дулдыдаха болоно.

Энэ табан жэлдэ үндэр баян ургаса бүри ехээр абадаг болохын тула нэн түрүүн гектар бүриин үрэжэл нилээд дээшэлүүлхэ, химизаци үргэнөөр хэрэглэхэ, уhалагдадаг газарай ургасые тогтууритай hайн болгохо гэhэн зорилго табигдана. Байгша ондо ороohото ургамалай тарилгын талмай нёдондонойхиингоо хэмжээндэ—63800-гаад гектар байбашье, гектар бүриин ургаса дунда зэргээр нэгэ центнерээр дээшэлүүлэгдэхэ юм. Үнгэрэгшэ жэлдэ аймаг дотор гектар бүриhөө 12,9 центнер ороohон хуряагдаhан байбал, мүнөө жэлдэ 13,9 центнертэ хүргэгдэхэ. 48482 гектар шэниисын хахадhаа ехэнхинь жэл соо «амарhан» паар юм.

Эдэ үдэрнүүдтэ аймагай полинуудта 200-гаад агрегат ажаллажа байнад. Хүдэлмэриин түсэбэй ёhоор, ажахынуудта үдэртөө 6000 тухай гектарта эртын тарилга хэгдэхэ юм. Тиигэжэ хабарай тарилга аймаг доторнай хүдэлмэриин 15 үдэртэ сүм дүүрэхэ байна. Тракторнуудые хоёр халаанда хүдэлгэхэ арга боломжо олонхи ажахынуудта олгогдоо. Механизаторнуудай бүгэдэ ниитын hуралсал, училищинуудые дүүргэжэ гараhан 100 гаран залуушуул механизаторнуудаймнай зэргэдэ жагсаба. Тэдэнэр түрүүшынхеэ булад хүлэгүүдые жолоодожо, съездын болоhон жэлдэ үндэр баян ургасын үндэhэ hуури табилсажа эхилбэ. Тарилгада хабаадагшадай hайнаар ажаллаха, амарха эрхэ байдал стан бүхэндэ байгуулагдаа,—гэжэ нүхэр Фомин хөөрэнэ.

Хабарай хүдэлмэридэ хабаадагшадай культурно-ажаhуудалай эрилтэ хангаха, ниитэ-ойлгуулламжын болон эмхидхэлэй хүдэлмэри ябуулха талаар ямар хэмжээнүүд хараалагданхайб гэhэн асуудалтайгаар партиин райкомой пропаганда ба агитациин таhагые даагша Ц. Г. Замбалаевта хандабабди:

— Хабарай тарилгын үедэ коммунистнуудай бэелүүлхэ түрүү үүргэ гэhэн асуудалтай партийна суглаанууд ажахынуудай бригада, отделени бүхэндэ үнгэргэгдөө. Коммунистнуудта, комсомолшуудта эгээл харюусалгатай участогууд даалгагдаа. Тракторна бригада бүхэндэ партийна, партийно-комсомолой саг зуурын бүлэг, хиналтын постнууд бай… Бүхыдөө 19 бүлэгүүдтэ 54 … 48 комсомолшууд тоологдо… нэр бүлтэдээ агитатор, по… маторнууд. Бүлэгэйхид … дунда ниитэ-ойлгууламжын … ри ябуулна, социалис … дүн, ханын газетэ, «Сахил… даhа» гаргана. Худалдаа … медицинын, соёлой, hуудал… эрилтээр ажалшадые хаб… бинадай хүдэлмэрилэгшэ… ажалынь поли дээрэ асараг… тийна, партийно-комсомоло… гууд Суулгын. «Эрдэм» сов… «Искра», «Знамя … «Забайкалец» колхозууд… байгуулагдаа. Жөш… Суулгын совхозой трак… гурбан бригадануудта эмх… бүлэгүүдтэ 8 коммунист… комсомолшууд тоологдоно… бүлэгүүдые үнинэй механи… түрүү коммунистнууд В. Да… Б. Цыдыпциренов, «Забайка… хозой тракторна 1-дэхи бр… коммунистнуудhаа бүрид… тийна бүлэгые И. С. Чирик… хүтэлбэрилнэ. Хабарай … хабаадагшадай дунда ниит… ческэ хүдэлмэри ябуулха … пропагандистнар болон по… маторнуудтай тусхай сем… гэргэгдөө. Ойлгууламжын … КПСС-эй XXIV съездын мат… даар ябуулагдана,—гэжэ нү… балаев хэлэнэ.

Шэнэ табан жэлэй түрүү… лэй үндэр баян ургасын тү… га тэмсэл аймагай полину… бүри шангаданхай. Сагай … hүүлэй үдэрнүүдтэ нэгэ ба… гараад, механизатор, тар… шалгалта барюулаад абаба. Түгнын таряашад эдэ бэрх… дые дабажа, эртын т… богонихон болзор соо эрхим… тайгаар дүүргэхэ, тогтуури… ургасын үндэhэ hуури таби… нэгэл эрмэлзэлгэтэйгээр аж… Энээндэнь КПСС-эй XXIV … түүхэтэ шиидхэбэринүүд … зоригжуулна, ажалай шэнэ а… да уряална.

Б. ЖАМБА…
манай …

ПАРТИИН ДИРЕКТИВЭНҮҮДЫЕ УНШААД БАЙХАДАА...

ХҮДЭЛМЭРИИН САГЫЕ ҺАЙНААР ХЭРЭГЛЭХЭБДИ

Манай түрэл Коммунис парти ...зоной байдал һуудалые улам ...аруулха хэрэгтэ гол анхарал хандуулна. Тиимэһээл партиин XXIV съезд капитальна ба... улам үргэдхэхэ, түргэнөөр, ...шанартайгаар барилга хэ..., саг болзор соонь ашаглалгада ...ажа байха гэһэн шухалын ...ала зорилго табиба.

Партиин табиһан хараа түсэ...дые бэелүүлхын тула бидэнэр ...гашад бии байгаа арга бо...жоёо хүсэдөөр хэрэглэн, улам ...шагайгаар хүдэлхэ болонобди. ...най оролдожо хүдэлөө һаа, ...эл городоймнай шэнжэ шарай ...гоё түхэлтэй боложо, ажал...зомнай шэнэ байрада олоо...түбхинэн орохо ха юм. Иимэ ...юусалгатай хүдэлмэри хэжэ ...гаа Буряадай барилгын уп...лениин 3-дахи СМУ-гай коллек... һайн ойлгодог. Тиигэжэ ба...гашадай бригаданууд мүрысэн ...г. Халаанайнгаа даабари ...үлэн дүүргэхын хажуугаар бү...хүдэлмэреэ һайн шанартайгаар ...хэ ёһотойбди. Тиимэ эрилтэ ...бүхэнэй урда табигдана.

Барилга дээрэ олон жэл соо ...лажа, дүй дүршэлтэй болоһон ...уушад манай СМУ-да олон. ...иалис Ажалай Герой Борис ...ксеевич Полторацкий бэрхэ ...игашан, бэлигтэй хүтэлбэри...шэ гэжэ олондо мэдээжэ боло... байна. Бидэнэр энэ нүхэрһөө ...шэ абаха, дүй дүршэлдэнь һу...сахые яһала эрмэлзэнэбди. ...рис Алексеевич байгша оной ян...рь һараһаа бригадаяа хоёр ха... соо хүдэлгэжэ эхилээ һэн. ...дань барилгын талмай дээрэ ...э юумэн үзэгдөөгүй байгаа. ...мэһээ зариман энээниинь ба... хэрэгсээнгүй, «сүхэрхэдөөл ...ха байха даа» гэжэ һанаа ...арханаар хэлсэдэг бэлэй. Тэдэ ...рис Алексеевич эхилһэн юумэеэ ...мэ бэлэхэнээр орхидог хүн бэ... ха юм даа. Янгинама хүйтэн ...арь һарын байгаашье һаань,

электрын гэрэл носоогоод эдэнэр хүдэлдэг байгаа. Тиигэжэ 120 булэ айлай орохо гэрэй торхые нэгэ һараар уридшалан барижа дүүргээд, штукатурщигуудта тушааһан байна. Мүн энэ гэрэй барилгаһаа 10 мянган хэһэг хирпиисэ арьбалаа. Энэмнай ёһотойл баатаршалга гээшэ бэзэ. Иимэ ажалша бэрхэ зониһоо жэшээ абажа хүдэлөө һаа, ямаршье хүн ажалдаа амжалта түйлаха гээд һанагшаб.

Минии даадаг барилгын комплексно бригадада 20 хүн хүдэлдэг. Бултадаа шулуушанай, бетонщигой, модошо дарханай мэргэжэл шудалһан зон. Эдэнэр алишье ажал тэгшэ һайнаар дүүргэдэг. Жэшээлхэдэ, Александр Перевалов, Петр Левантуев гэгшэд арбагаран жэл соо барилгада хүдэлжэ, нилээд дүй дүршэлтэй болоһон байна. Эдэ нүхэднай залуушуулда түрүү ажалай үльгэр жэшээ харуулһан лэ байдаг.

Бидэнэр мүнөө Буряадай Х. Намсараевай нэрэмжэтэ драматическа театрай ордон барижа байнабди. Энэ ордоной архитектура тон орёо парин, гоё һайхан шэнжэтэй. Иимэ харюусалгатай барилга хэхыемнай бидэнэй бригадада даалгажа үгэһэндэнь омогорхон баясажа байдаг гээшэбди. Тиимэһээл эрхим һайнаар хүдэлхэ, бии байгаа арга боломжонуудаа хүсэд хэрэглэхэ гэһэн шухала зорилго табиха мүртөө, недели бүхэндэ социалис мүрысөөнэй дүн согсолон гарганабди. Манай бригадада даабаряа дүүргэдэггүй, ажалай журам эбдэдэг хүн үгы юм. Энээн дээрэһээ бидэнэр бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлнэбди.

Социалис Ажалай Герой Борис Алексеевич Полторацкиин жэшээгээр бидэнэр хоёр халаан соо хүдэлнэбди. Шэнэ арга хэрэглэһэнэй ашаар ажалайнгаа саг хүсэд хэрэглэжэ, оньһон техникэеэ бүтээсэ ехэтэйгээр ашагладаг болообди. Энэ ордоной барилгада түмэр-бетонно шудхалаа хэхэ хүдэлмэри

тон ехэ. Тиимэһээ хоёрдохи халаан соо бетонщигууд ажаллана. Нэгэдэхи халаанда шулуушад һаадгүйгөөр хүдэлжэ, халаанайнгаа даабари холо үлүүлэн дүүргэнэ. Хэрбээ манай шулуушад байгша оной январь һара соо 100 кубометр хана бариа һаа, февраль соо 150, мартда—200, апрельдэ 250 кубометр хана бодхоһон байна. Эдэ тоонуудые хараад үзэхэдэ, манай бригадын шулуушад һараһаа һарада амжалта түйлана. Бетонщигууднай январь һара соо 100 кубометр түмэр-бетон зүйлнүүдые хабсарган табяа һаа, апрельдэ бүтээсэеэ 130 кубометртэ хүргөө. Гагнууршаднай ганса апрель һарада 250 погонно метр гагнуури хэжэ, даабаряа 46 процентээр үлүүлэн дүүргээ бэлэй. Тиигэжэ манай бригадын шулуушад байгша оной дүрбэн һара соо 65 мянган түхэригтэ барилга хэхэ даабаряа 107 мянганда хүргэжэ, бараг амжалта түйлаба. Мүн ажалайнгаа бүтээсые 12 процентээр дээшэлүүлһэн байнабди. Эдэ бүхы тоонуудые хараад үзэхэдэ, бидэнэр гэмгүйгөөр хүдэлжэ байнабди гэжэ хэлэмээр. Хоёр халаан соо хүдэлөө һаа, ямаршье барилгашад амжалта түйлахал байха.

Табан жэлэй түрүүшын жэлэй даабари болзорһоонь урид дүүргэхэ гэһэн Москва болон Ленинград хотын ажалшадай үүсхэлые халуунаар дэмжэжэ, уялгаа шэнэлээбди. Байгша он соо 190 мянган түхэригтэ барилга хэхэ даабаряа 250 мянганда хүргэхэ гэһэн шиидхэбэри бригадаараа баталаабди. Буряадай драматическа театрай торхые январь бэшэ, харин декабрь һара соо барижа дүүргэхээр шиидэнхэйбди. Энэ хараа түсэбүүдээ бэелүүлхэ арга боломжо бидэнэртэ бии.

П. КУШНАРЕВ,
Буряадай барилгын управлениин 3-дахи СМУ-гай бригадир.

...ОМ УНШАГШАД ОЛОШОРНО

...най аймагай библиотекэнүүд ...нгаа XXIV съездые ажалай ...амжалтаар угтахын түлөө ...рһэн социалис мүрысөөндэ ...он. һайн үрэ дүн түйлаһан ...юм. Нэн түрүүн хэр олон ...шадые, ямараар хангада...ь библиотекын ажал хүдэл...е сэгнэдэг гээшэ ааб даа. ...энэ зорилго тиимэшье бэлэ...р бэелдэггүй, харин нилээд ...адал, хүсэн хэрэгтэй болодог.

...1970 оной туршада ун...адые хангаха түсэбөө 110 ...нтээр дүүргэһэн байнабди. ...доторой номшо хүн зониие ...ндэ абажа, хэдышье холо ...ог, ямаршье хүндэ хүшэр ...ай газар байг — өөрэгүй, ...ажаһуугшадые алишье саг...эд һайнаар хангаха гэжэ ...һон, оролдоһооршье байна ...ди.

...лэй үедэ аймагай түбэй, ...гэй, Түнхэнэй болон Ниловалуун аршаанай библиотекэ... илангаяа һайнаар хүдэлдэг ...ой. 1969 онойхитой сасуул... 1970 оной туршада эдэ биб...екэнүүдтэ уншагшадай тоо ...нган хүнөөр үлүү болоо. Тэн...гэргэгдэдэг ниитын хүдэлмэ... бодо һайжарһан байха юм. ...ье ажабайдалай гүн дунда-

һаа тобойжо гараһан шухала асуудалнуудые олон уншагшадай хабаадалгатайгаар зүбшэн хэлсэхэдэ, ехэ һонин ба хэрэгтэйшье байдаг байна. Энээниие хараадаа абажа, Шэмхын болон Аһалигай хүдөөгэй библиотекэнүүд һаяын үедэ нилээд ехэ хүдэлмэри ябуулаа. Тусхайлбал, Шэмхын библиотекые даагша Нина Ошоровагай үүсхэлээр эндэхи тосхоной олонхи уншагшад сугларжа, «Залуу хүнэй культура тухай» гэһэн темээр асуудал болон харюугай үдэшэ үнгэргөө. Тэндэ И. Калашниковай «Разрыв-трава» гэжэ номоор конференци бэлэдхэгдэжэ байна. Мүн Тоорын болон Хужарай библиотекэнүүд муу бэшээр хүдэлнэ. Эндэ уншагшадые хангаха, ниитын хэмжээ ябуулгануудые бэелүүлхэ талаар ехэ юумэн хэгдэнэ.

Үшөө юуб гэхэдэ, мэнэ һаяхан Хэрэн тосхоной эхэнэрнүүдэй совет, аймагай соёлой байшан болон аймагай библиотекэ «Эхэнэрнүүд, таанарта» гэһэн темээр үдэшэ үнгэргөө. Тэндэ аймагай больницын врач Т. Н. Балыбинагай хөөрөөн илангаяа һонирхолтойгоор үнгэрөө. Хубсаһа болон үһэ заһалгые харуулһан модельнүүд олоной үзэмжэдэ табигдаа. Айлшаниие хүндэлхэдөө стол яажа түхеэрхэ тухай харуулагдаа.

Бүри һаяхана аймагай библиотекэ болон нютагай радио-дамжуулгынхид хамтаржа, «Манай аймагай табан жэл» гэһэн радиожурнал үнгэргөө.

Радиожурналдамнай КПСС-эй райкомой секретарь П. А. Фалилеев, аймагай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай түрүүлэгшэ Б. Д. Лопсонов, аймагай хүдөө ажахын управлениин түсэблэлгын таһагай начальник Е. Д. Табиханова болон бусад эдэбхитэйгээр хабаадаа. Эдэнэр үнгэрһэн табан жэлэй түсэб дүүргэлгээр аймагай түйлаһан үрэ дүн тухай, мүн ерэхэ табан жэлдэ ямар зорилгонуудай табигдажа байһан тухай дэлгэрэнгыгээр хөөрэжэ үгөө.

Эдэ үдэрнүүдтэ аймагай библиотекэнүүд өөһэдынгөө хүдэлмэриие полевой стан болон малай фермэнүүд дээгүүр ябуулжа байна. Тиихэдээ, гол түлэб партиин XXIV съездын шиидхэбэринүүдые олониитын дунда нэбтэрүүлгэдэ бүхы анхаралаа хандуулнабди.

М. ДОРЖИЕВА,
Түнхэнэй аймагай библиотекые даагша.

ҮГЭРСЭЕЭ ХУРЯАХАНЬ

Түнхэнэй аймагай «Восточные ...ны» колхозой теплицэһээ түрүүшын ургаса үглөө мүнөөгүй хуряагдахаяа байна. Теплицын хүдэлмэришэд эртын ургаса абахын ...ла горитой хүдэлмэри ябуул-

һан: 100 гаран тонно шэбхэ, хэдэн арбаад машина хибэдэһэ хабарай эхеэр гаргаһан юм. Тиихэдэ 1370 горшоогхонуудые гараараа хэһэн байгаа.

Нёдондо жэл колхоз теплицын ургасаһаа 9 мянган түхэригэй сэбэр олзо оруулһан юм. Хүдэлмэрилэгшэд С-Д. Тулаева, Н. Халигуева болон бусад үнгэрһэн жэлэй

зунай үедэ һарадаа 140, 180, 200 түхэриг хүрэтэр ажалай түлөөһэ абадаг байһан. Май һара соо баян ургаса хуряажа абахын тула теплицын хүдэлмэрилэгшэд Т. М. Модокова, Е-Х. Шенхорова, М. Петухова, Н. Хобаркова болон бусад оролдосо ехэтэйгээр ажаллана.

Б. БАТУЕВ.

МАГАДАНАЙ ОБЛАСТЬ. «Буркандья» гэдэг приискын хүдэлмэришэд сагай уларилай хүндэ эрхэ байдалда ажалладаг. Тус приискын бии болоһоор арбан жэл гүйсэбэ. Эндэ харгы зам заһабарилагдана, электрын галнууд холоһоо татагдана. Мүн байрын ...н гэрнүүд баригданхай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: шахтернууд сүлөөтэй сагтаа уншалгын байшан ...номуудые уншажа, мэргэжэлээ дээшэлүүлжэ байна.

ТАСС-ай фотохронико.

КУБА. Үнгэрһэн жэлдэ Кубын миллион хахад үхибүүд эхин һургуулинуудта ороһон байгаа. Энэнь революциин урда тээхидэ орходоо хоёрһоо үлүү дахин олон болоно. Бага үхибүүдые һургаха, хүмүүжүүлхын тулада гүрэнэй ехэхэн мүнгэ зөөри һомологдодог болонхой.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: эхин һургуулинуудай нэгэндэ хэшээл үнгэргэгдэжэ байна.

ТАСС-ай фотохронико.

СОЦИАЛИС ОРОНУУДТА

ЧЕХОСЛОВАКИ. Республикын арадай ажахыда хүдэлжэ байдаг бүхы хүнүүдэй 50 шашуу процентнь эхэнэрнүүд юм. Тэдэнэр ороноо хүгжөөхын тулада эдэбхи үүсхэлтэйгээр ажаллана.

ТАСС-ай фотохронико.

ҮҮРГЭЕЭ ДЭЭШЭЛҮҮЛНЭ

«Хүн зониие соёл культурын талаар хангалга һайжаруулха хэрэгтэ онсо анхарал хандуулха хэрэгтэй», — гэжэ КПСС-эй XXIV съездын Директивэнүүд соо хэлэгдэнэ.

Энэ талаар хүдэлмэри эрид һайжаруулхын, хубилгахын тула арадай творчествын республиканска байшан хэдэн хэмжээ ябуулгануудые үнгэргэхөөр хараалба.

Республика доторнай хамтадаа зуугаад агитбригада эмхидхэгдээд байна. Тэдэнэй хүдэлмэриин шанар һайжаруулхын тула режиссер болон сценаристнуудай һуралсал манай байшангай дэргэдэ майн 12-һоо эхилбэ. Тэндэ хамтадаа 20 гаран хүн сугларанхай. Тэдэнэй дунда аймагай редакциин болон соёлой хүдэлмэрилэгшэд, Буряадай Уран зохёолшодой холбооной гэшүүд, һургуулиин директорнүүд, радио ба телевидениин хүдэлмэрилэгшэд оролсоно.

Сценаристнуудай һуралсалда хабаадагшад агитбригадануудай табихаар сценари найруулха ёһотой. Тиихэдээ тэрэнь КПСС-эй XXIV съездын материалнуудтай нарин нягта холбоотой байха. Үгышье һаа, республикынгаа 50 жэлэй ойдо зорюулагдаха зэргэтэй.

Агитбригадануудай дунда ноябрь һара соо конкурс үнгэргэгдэхэ, 1971 оной эрхим сценаристын нэрэдэ хүртэхын түлөө тэмсэхэ байха. Тиин конкурсдо шалгарһан агитбригада ВДНХ ошохо эрхэ олохо байна.

Культурно-гэгээрэлэй, искусствын эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй дунда тус семинар түрүүшынхеэ эмхидхэгдэбэ. Эндэ хабаадагшад искусствын шэнэ һалбари болохо эстрадна драматургитай танилсаха байна.

Манай орондо мэдээжэ болоһон мэргэжэлтэ, эстрадна драматургнуудай бүхэсоюзна секциин гэшүүн, эстрадна драматургиин эхи табигшадай нэгэн М. Г. Бобровский тус семинар хүтэлбэрилнэ.

В. КОВАЛЬЧУК,
ДНТ-гэй директор.

Улаан-Үдэ.

ДУРДАЛГА

ГАЗАРАЙ ДАНГИНАНАР, МЭНДЭ АМАР!

1.

Үнгэрһэн замаа эрьен хаража, илалта амжалтануудтай, баяр зугаатай, зол жаргалтай, уйдхар гомдолтой жэлнүүдые һанаандаа оруулжа һуухадаш, үльгэрэй дангина мэтэ эгэшэ, абгайнарай хуби заяан шинии нюдэндэ харагдаадхиха.

...Байгал далайн эрьедэ тэнгэриин дангинанарые хүлеэжэ һууһан Хоридой хүбүүнэй түүхэ эндэ хөөрэхэеэ һананагүйб. Энэ хүлеэрөө гэшхэжэ байһан газарыемнай элдүүрилжэ, энэл хүрьһэтэ дайдын шарайе хубилгажа ябадаг, газарай дангинанар — суута эхэнэрнүүд, эгэшэ дүүнэр, абгайнар тухайгаа мүнөөдэр дуулаха дурам хүрэшэбэл даа.

...Газетын шарлашаһан хуудаһануудые иража, 1935 оной үеын тооһо залгинаб. Социализм байгуулха байһан дориун сагай амисхаалда эжэ эхигүй абтажа, тобшохон мэдээсэл бүхэн дээрэнь тонгойноб.

1935 оной февралиин 17. «Известия» газетын хуудаһан. Колхозникуудай Бүхэсоюзна II-дохи съездын ендэртэ үндэр бэшэрхэн аад, шамбай бэетэй басаган гүйжэ гараба. Зал соо альга ташалган аадар бороодол шааяшана. М. И. Калинин урихаһаар энеэбхилэн, шүрбэгэр һахалаа барьяад, барьяад абана.

Энэ басагамнай хэн гээшэб? Донецкэ областиин Старобешевскэ МТС-эй эхэнэрнүүдэй тракторна бригадын бригадир Паша Никитовна Ангелина гээшэл даа. Юрын лэород басаган.

Абгай, эгэшэнэр, эжынэр, һанана ёһотойт, тэрэ үе сагые? Паша Ангелинагай баатаршалга, тэрэнэй үүсхэлые Эхэ оронойнгоо эхэнэрнүүд урма баяраар угтан абаа һэн гү?

«Паша Никитовна Ангелина»... Иимэ нэрэтэй очерктой танилсанабди. Владимир Ильич Ленинэй ажабайдал тухай нилээд олон зохёол бэшэһэн, бишыхан уншагшадай дунда суутай домогтой болоһон Лев Кассиль энэ очеркые тиихэдэ бэшэһэн юм.

...Пашые түрүүн хүнүүд дэмжээгүй. Трактор гээшэмнай эхэнэр, басаган хүнэй жолоодохо машина бэшэ гэлсэжэ нүхэд олон һааб даа. Тииһээ тинтэрээ эхэнэрнүүдэй бригада тухай үгэшье дуулаха дурагүйнүүд һэн.

Паша Ангелинагай хуби заяан тухай уншажа һуухадаа, түрэл нютагайнгаа, Буряад оронойнгоо баатар эхэнэрнүүдые эжэ эхигүй һанаад орхибоб.

2.

Иимэ зураг нюдэндэм элеэр харагдана.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай жэлнүүд һэн. Эрэшүүл бултадаа шахуу дайнда мордонхой. Булад хүлэгэй жолоодо эхэнэрнүүд һуунхай (үнэн дээрээ, үшөө дайнай урда тээ олохон басагад трактористын курса дүүргэжэ, булад хүлэгтэ һуужа эхилһэн юм).

...Хэжэнгэ нютаг. «Комсомол» колхоз. Энэ ажахын 2-дохи бригада болохо Бургаастай һууринда ори гансахан трактор бии юм һэн. Тэрэмнай түлеэгээр ябадаг трактор һэн хаш. Жолоошониинь Анчин Аюшеев (һуурин соохи ори гансахан эрэ хүн) хэдышье оролдоо һаа, гансаардаха. Туһалагша байхагүй.

Үхибүүд гээшэшье Анчиниие тойрошохобди:

— Тракторһоо һуулгыт!

— Нэгэ заахашье һаань...

Нэгэтэ намда айхабтар ехэ аза талаан дайралдаба. Анчин Аюшеевич намайе трактортаа һуулгажа, Заха-Шэбэрэй полевой стан абаашаба. Зуурандаа үшөө хэлэхэ юм:

— Тэндэш трактор олон. Һайса хатаалхаш.

Үнэхеэрөөшье хэдэн трактор полевой станай хажууда жэрылдэжэ байба. Харан гэхээм, жолоошодынь бултадаа эхэнэр зон. Ямар һонин юм? Анчимни нэгэ зааханшаг тракторта ошоно. Машина дороһоо хоёр хүл бултайна.

— Балма, перетяжкаяа дүүргэхэ болоо гүш? — гэжэ Анчин асууна,

— Үшөө үдыб, — гэһэн абяан тэндэһээ дуулдана.

...Үдэшын боро хараан дайда дээгүүр хүшэгэеэ хаяжа, Хэжэнгын голдо харанхы болошобо. Хүнгы гэжэ тогоошон хүгшөөдэй үдэшынгөө эдеэ хэнхэй, хүнүүдые яруулна:

— Хүрэшөөгүйдэнь эдеэлэгты! Балма! Яашообши?

Балма һүниин халаанда гараба. «СТЗ» түхэлэй тракторынь гэрэлгүй. Түмэр хүнэг соо гал носоожо бариһан хүбүүн булад хүлэгэй урда гүйнэ. Иимэ бүрүүлхэн гэрэлдэ буураздаа мүртэйшье харагдана гүй. Тэдэ Балма Базаровагай нюдэн харсагын нюдэн мэтэ хурса хаш. Буураздаагаа алдангүй, хахалжал, хахалжал ябана.

...Үглөөгүүр эртэ даа, пэд хара нюуртай болошоһон Балма басаган полевой станда орожо ерээд, тооһон малгайгаа һэмээхэн абаба. Богонишогоор табиһан үһэниинь тоһо үнжэгэндэ зууранги, дарсайшанхай.

— Зай, Балма, хэр хахалжа ханобот? — гэжэ хэншьеб тэндэһээ асууба.

Балма абяагүй һуутараа, томо сайр һам абажа, үһеэ зулгаан һамнантараа, аалихан хэлэнэ:

— Хоёр нормо дүүргээ бэшэ аалди даа. Мүнөөдэртөө баһа хахалхабди.

— Үгы, унтахагүй зон гүт?

— Үүр сайхын урда дуурд гээ һэм.

3.

1950 гаран онуудай үедэ эхэнэр трактористнууд харагдахаяа болишоо һэн. Зүгөөр манай Бургаастай һууринда нэгэл эхэнэр тракторист үлэһэн юм. Трактор, машинада айхабтар абьяастай, дуратай юм һэн гү, ямар юм һэм?! Сэхыень хэлэхэдэ, ямаршье эрэшүүлһээ дутангүй, һая бүтээгдэһэн ДТ-54 түхэлэй тракторaар газар хахалжа, сеялкэ шэрэжэ ябадаг бэлэй.

— Бальжинимаева Бальжимамнай баһал түрүүлбэл даа!

— Һамгадые хүсэхэгүй, ахир лэ эрэ болоод байнаш!

— Золтоевоймнай дангина дориун лэ ябана!

Иимэ хөөрэлдөөн Бургаастайн полевой станда нэгэтэ бэшэ гараа һэн.

Бальжима трактористка арба һайса гаран жэлдэ булад хүлэгэй жолоо бариа.

«Үгы, ши Бальжима, трактораа хаяхагүй, тоһон, тооһонтой зууражал юундэ ябанаш?» — гэжэ тэрээндэ хүнүүд нэгэнтэ бэшэ хэлэдэг һэн. Тэдэ Бальжима абяа гарахагүй, үлэ мэдэг энеэбхилхэ, дүн сагаан шүдэдынь ялалзаад абаха.

Шэнэ, боро газар хахалалган эхилбэ.

Бальжима Бальжинимаева тэрээндэ эдэбхитэй хабаадалсаа.

Тиигээдшье хүнүүд холоһоо хараад:

— Бальжимын трактор, — гэжэ абаһаар лэ танидаг һэн.

— Бальжимын гараса.

— Бальжимын поли.

— Бальжимын майла.

Тэрэнэй нэрэтэй газарнууд байха.

Иигэжэ нютагайм Бальжима Хэжэнгэ соо суутай трактористнуудай нэгэн болоһон юм.

4.

«Басагад, трактораи жолоодо һуугыт!»

Иимэ уряа, үүсхэл хэдэн жэлэй саада тээ манай республика дотор тараа һэн. Энэ үүсхэлые дэмжэһэн басагад Буряад ороноймнай аймаг, нютаг бүхэндэ олон һааб даа. Тиимэшье байгаагүйдөө аргагүй.

Аяар 1935 ондо Паша Ангелинагай гаргаһан үүсхэлһээ эхи абаһан энэ хүдэлөөн айхабтар һонин түүхэтэй ха юм.

5.

Бүри һая, 1970 ондо Хэжэнгын аймагай «50 лет Октября» совхозой трактористка Евдокия Бадмаевна Нимаевае хараа һэм.

Гурбан жэлдэ булад хүлэгэй жолоо адхаһан энэ басаган совхоз соолоо түрүүлжэ, үнгэрһэн жэлнүүдтэ илангаяа шалгарһан байха. Үнгэрһэн жэлэй туршада 1208 гектар зөөлэн хахалалга хэжэ үрдеэ.

Евдокия басаган үбэлжэлгын үедэ хурьгашанаар хүдэлжэ гараа.

6.

Газарай дангинанар мэндэ амар! Арбай баян таладаа алтан таряа ургуулжа, аяр шара орооһоор Эхэ оронойнгоо амбаар дүүргэгшэ газарай дангинанар! Таанадай гурбан тухай эндэ дурдабаб. Баатар таанадые, баранинетнай нэрлэхэ болоо һаам, сагшье, саарһаншье хүрэхэгүй ёһотой.

Тэнгэриин дангинанар бэшэ, хүрьһэтэ газарыемнай элдүүрилжэ, арбай таряа таридаг дангинанар — манай эгэшэнэр дайнай шэрүүн үедэ фронтые хилээмээр хангажа, Илалтын үдэрые бүри дүтэлүүлэлсээ.

Мүнөө үеын дангинанар! Шэнэ, боро газар хахалжа, шэлдэг һайн таряа ургуулжа, юһэдэхи табан жэлэй жасада хубитаяа оруулжа эхилхэтнай!

Гансахан минии Ушхайта тосхондо эхэнэр тракторист ябаһан хүнүүдые тоолоходо, аяар хорин нэгэ болодог.

Хабарай энэ һайхан үдэрөөр таанадаа амаршалая, газарай дангинанар! Үшөө олон дангинанарай трактор, машинадаа һуужа, талын хэшэг элбэг дэлбэгээр хуряахыень хүсэе!

Г. ДАШАБЫЛОВ.

ЭРШЭЕЭ ҺУЛАДХАНАГҮЙ...

РЕДАКЦИДА ЕРЭҺЭН БЭШЭГҮҮДЭЙ ШЭНЖЭЛЭЛ

Малшад, хонишодоймнай үни хүлеэһэн шэнэ табан жэлэй түрүүшын хабарай һүүлшын һара — май! Энэ үедэ захагүй нэмжыһэн үрэжэлтэй баян тала дайдамнай үнгэ зүһөө хубилгажа, шарагшагүй хэшэгэй дэлгэжэ эхилбэ.

Шэмэргүү хүйтэн уларилтай Буряад ороноймнай малшадай одоол жаргалтай һайхан саг ерэбэл даа. Харюусалгатай үбэлжэлгэеэ эмхитэй һайнаар үнгэргэжэ, ниитынгээ адууһа малай тоо толгой улам олошоруулан, ашаг шэмыень бүри арьбадхахаар оролдожо байгаа хонишод, үхэршэдэймнай адууһан хони, мал түрүүшын ажамидаралта ногоо, ургы сэсэг шэмхэлбэ бшуу. Иигэд лэ малшадай хэлсэдэгэй ёһоор, «һүүлынь гэшхэгдэбэ» гээшэ.

Тиигэбэшье һаань, түрэл партиингаа XXIV съездын шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь бэелүүлхээр эрмэлзэһэн хонишоднай харсуу хабарай дүүрэнтэбэшье, үшөөл һанаагаа амарнагүй. Абтаһан хурьгадаа үхэл гаргагүйгөөр тэнжээжэ, хонидойнгоо хүшэ тамирыень һайжаруулхын түлөө нилээд оролдоно.

Тиигэншьегүй яахаб. Эгээл мүнөө үедэ ажалдаа зааханшье алдуу гаргабал, хүсэлдүүлхэнь ни-

лээд хүшэр, халтад гэбэл, түхэрөөн жэлэй туршада хэһэн хүдэлмэриниинь дүнгүүд миин лэ хооһоор байдалаха байна бшуу. Энээнэй тохёолдохогүйн тула хонишоднай абтаһан хурьгадаа үбшэн тахалда нэрбүүлэнгүй түлжүүлхэһээ гадна, зунайнгаа байрада зөөхөөр түлэг дундаа түхеэржэ байнхай.

Ажалша бэрхэ хонишод, малшадайнгаа хэһэн хүдэлмэриие хёрхоор хаража, ушарһан дутагдалнуудыень усадхалсан, түрүү дүй дүршэл, онол аргануудыень элирүүлэн, олоной дунда тайлбарилжа байдаг хүдөө бэшэгшэднай эдэ үдэрнүүдтэ отара, гүүртэнүүдтэ бболожо байгаа шэнэ хубилалтанууд тухай яһала һонирхолтойгоор бэшэжэ эльгээгээ. Газетымнай хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг эдэ нүхэдэймнай бэшэһэн корреспонденци, статьянууд, репортаж, зурагланууд соо гол түлэб хонишод, малшадай эршэтэ ажал эли тодоор харуулагдана гэжэ хэлэлтэй. Жэшээлбэл, хүдөө бэшэгшэ **Василий Жаркой** (Зэдэ) хони, малаараа холуур суурхаһан

түрэл нютагайнгаа хонишод: Доржо Банзаровай нэрэмжэтэ колхозой Дондоб Норбоев, «Октябрьский» совхозой Нина Лубсанова гэгшэдэй ажал хүдэлмэри, дүй дүршэл тухай дэлгэрэнгыгээр бэшэжэ эльгээгээ.

18 жэлэй туршада таһалгаряагүй хони үсхэбэрилгэдэ хүдэлмэрилжэ байһан Д. Норбоев һүүлэй жэлнүүдтэ хонин бүриһөө хурьга абажа түлжүүлхэ даабаряа жэншэдгүй бэелүүлдэг болонхой. Зүгөөр энэ амжалта зүндөө түйлагдаагүй. Абаһаар дүй дүршэлгүйһөө боложо, нилээд тухашардаг байһан. Он жэлнүүдэй ошохо тудам ажалдаа шэнэ онол аргануудые нэбтэрүүлжэ, хараалагдаһан түсэбөө дүүргэдэг болоһон юм.

Энэ нүхэрэймнай амжалтын гол нюуса гэхэдэ, жэл бүхэндэ ашаг шэмээр бага хонидоо голодоһондо гаргажа, түл түрэсэдөө һайн, нооһо ехэтэй хонидые олошоруулхые оролдодог заншалтай. Энээнэйл ашаар Дондоб Норбоев амжалта түйладаг болонхой гэжэ автор тэмдэглэнэ.

Харин нүгөөдэ хонишон Нина Лубсанова даалгагдаһан ажалдаа үнэн сэхээр хандадаг, мүрысэжэ хүдэлмэрилхэ дуратай. 100 эхэ хонин бүриһөө 95-һаа доошо бэшэ хурьга абажа түлжүүлхээр республика дотороо үүсхэл гаргаһан Бэшүүрэй аймагай «Дружба» колхозой хонишодой уряае һайшаан дэмжэһэн Н. Лубсанова байгша онойнгоо үбэлжэлгые эмхитэйгээр үнгэргэжэ, хонин бүриһөө хурьга түлжүүлхэ түсэбөө сүм бэелүүлжэ шадаа. Тиин мүнөө Нина Самдановна зуһаландаа зөөжэ гарахаар бэлдэжэ байнхай.

Ажахынгаа гол баялиг болохо хони үсхэбэрилгэеэ улам үргэдхэжэ, гүрэндөө торголиг нооһо, тарган мяха бүри элбэг дэлбэгээр тушааха хэрэгтэ Хурамхаанай аймагай Дэрээнэй совхозой залуушуул горитойхон хубитаяа оруулһан юм гээд заха холын Дэрээн нютагһаа хүдөө бэшэгшэ **Цыбикжап Бубеев** мэдээсэнэ.

Аяар бүри намар—хонидой түл абалгада бэлдэжэ байха үеэр совхозой олохон хүбүүд, басагад һайн дураараа хонишодой отарануудта ошожо, хурьгашанаар ажаллахаар шиидэһэн юм. Тэдэ залуушуулайнгаа эрмэлзэлые совхозойнь партийна организаци һайшаан дэмжэһэн бэлэй.

Үнинэй дүй дүршэлтэй хонишодой хүтэлбэри доро ажаллажа байһан комсомолшууд Долгор Баторова, Альбина Радназва, Санжидма Бадмаева, Санжидма Цыренова гэгшэд абаһан хурьгадаа үбшэн тахалда нэрбүүлэнгүй, үхэл гаргагүйгөөр түлжүүлхые оролдожо байнхай.

Нютаг нугадаа боложо байгаа шэнэ һонинуудые таһалгаряагүй саг соонь мэдээсэжэ байдаг хүдөө бэшэгшэд **С. Раднаев** (Баргажан), **А. Модонов** (Зэдэ), **С. Тюлюкин** (Загарай), **В. Самбуев** (Сэлэнгэ) гэгшэд мүн лэ түрүү хонишодойнгоо ажал хүдэлмэри, дүй дүршэл тухай зурагал, корреспонденцинүүдые бэшэжэ эльгээһэн байна. Тиин сашашадаа олон тоото хүдөө бэшэгшэднай колхоз, совхозуудай ажалшадай партиингаа XXIV съездын шиидхэбэринүүдые ямараар бэелүүлжэ байгаа тухай дэлгэрэнгыгээр бэшэжэ, дуулгажа байха гэжэ найдагдана.

ОЛОНАЦИОНАЛЬНА ХИЗААРАЙ СОЁЛ КУЛЬТУРА

Хабаровск—440 мянган хүн зонтой, Алас-Дурна зүгтэхи промышленна, научна ба соёлой центр.

Оройдоо зуу гарахан жэлэй түүхэтэй Хабаровск—860,5 мянган дүрбэлжэн километр талмай эзэлдэг Хабаровск хизаарай ниислэл хото.

Хабаровскдахи, олонациональна хизаарай бусад городууд ба тосхонуудтахи соёлой ажабайдал тухай, цэнэ, юһэдэхи табан жэл соо тэрэ соёл культурын хүгжэлтэ тухай Хабаровскын ажалшадай депутадуудай хизаарай Соведэй гүйсэдкомой культурын управлениин начальник Михаил Володченковой статья уншагшадай халуун анхаралда хэблэлэй һонинной агентство дурадхана.

Анхан дээрэ доро дурсагдагша тоо, мэдээнүүдые харуулхые хүсэнэб. Наймадахи табан жэлэй үедэ (1966—1970 онууд) манай хизаарай тосхонуудта, хүдэлмэришэдэй посёлогуудта хоёр недели болоод лэ нэгэ һаа клуб, үгы һаа Соёлой ордон, библиотекэ нээгдэдэг байгаа. Клуб гү, али библиотекэгүй тосхон, поселогые мүнөө олохо, харахагүйт. Зарим клубууд колхоой мүнгөөр баригданхай, диилэнынь—гүрэнэй мүнгэ зөөреэр бүтээгдэнхэй.

Үшөө имэ баримтануудые абагые: урда бүхы жэлнүүдэйхидэ орол гурба дахин олоор үхибүүдэй хүгжэмэй ба уран һайханай һургуулинууд үнгэрэгшэ табан жэл соо нээгдэбэ. Арадай оркестрнүүдэй тоо хоёр дахин олошорбо. Библиотекэнүүдэй номой жаса миллиномоор арьбажаба. Хабаровскын соёл культурын институт түрүүшынгээ студентнүүдые һургажа эхилбэ. Энэ һургуули уран һайханай самодеятельностиин коллективүүдэй хүтэлбэрилэгшэдые, библиотечнэ хүдэлмэрилэгшэдые бэлдэхэ юм.

Москваһаа олон мянган модо холо оршодог манай хизаарта—модошодой ба загаһашадай, геологуудай ба барилгашадай хизаарта профессиональна 4 ба арадай 14 театр, филармони, симфоническа оркестр, гүрэнэй 6 ба арадай олон музейнүүд тосхонуудта, заводуудта, һургуулинуудта хүдэлжэ байдаг юм.

Театрнуудай репертуарта—совет драматургнуудай баород классигуудай зүжэгүүд, хилын саанахи авторнуудай зохёолнууд, хизаартамнай ажаһуугша нацинууд ба үндэһэ яһатанай искусствашье үргэнөөр харуулагдадаг. Жэшээнь, Биробиджандахи еврей арадай театр Шолом-Алейхем ба еврей литературын бусад классигуудай зохёолнуудаар зүжэг наада ходо табижа байдаг. Ульчи гэжэ бага үндэһэ яһатанай түлөөлэгшэдэй—загаһашад ба ангуушадай ажаһуудаг Булава тосхондо «Амар мүрэнэй юһэн басагад» гэһэн национальна балет нютагайнь авторнууд ба артистнууд табиба. Найхан тосхоной самодеятельностьдэ хабаадагшад нанай гэжэ бага үндэһэ яһатанай түлөөлэгшэд үндэһэн найруулгатай хүгжэмэй сюитэ зохёоһон байна.

Уран һайханай самодеятельностиин бригаданууд 6 мянга гаран концерт улад зондо харуулаа. Тиихэдээ Чайковскиин, Бетховеной, Шостаковичой хүгжэм гүйсэдхэһэн,ород, украин, еврей, нанай, удэгэй дуунуудые, харнин оронуудай арадуудай дуу дуулаһан, хатарнуудыень хатарһан байнад.

КПСС-эй XXIV съездын баталһан юһэдэхи табан жэлэй түсэб тушаа Директивэнүүд манай хизаарайшье соёлой хүгжэлтэдэ үргэн дардам харгы гаргажа үгэнэ. Жэшээлхэдэ, хүгжэмтэ комедиин театрай байшан, хизаарай научна библиотекын хэдэ хэдэн байшангууд—Хабаровск театрай, ехэ библиотекын байшангууд — Комсомольск-на-Амуре городто бүри мүнөө жэл баригдажа эхилхэ. Олон городууд ба тосхонуудта соёлой байшангууд баригдаха юм. Соёлой байшан, библиотекэ, үхибүүдэй хүгжэмэй һургуули ба паркһаа бүридэһэн бүхэли комплекс районно центр бүхэндэ баригдаха.

Теэд клубшье, соёлой байшаншье хадаа сүлөөтэй сагтаа хүн зоной суглардаг мнил зохид газарнууд бэшэ, харин соёлой ба уран һайханай хүмүүжүүлгэ эрхилхэ ёһотой гуламтанууд боложо байнхай. Самодеятельностиин уран һайханай хүтэлбэрилэгшэ, дуунай, драматическа, хатарай искусствын мэргэжэлтэд гэхэ мэтын 4—5 хүдэлмэрилэгшэд энэ табан жэл соо хүдөөгэй клуб бүхэндэ ажалладаг болохо. Холын һуурин газарнуудта ажаһуугша үхибүүдые хүгжэмдэ һургалгада мүнгэ зөөри гаргашалха гэжэ хараалагдана.

Хото ба хүдөөгэй концертнэ бригаданууд бүри эдэбхитэйгээр дам дамаа ябалсан, концертнүүдээ харуулдаг болохо. Гансал Хабаровскын филармониин артистнууд хүдөө гаража мянган концерт мүнөө жэл харуулха юм. Хүдөөгэй уран һайханай самодеятельностиин коллективүүд, урда урда жэлнүүдтэл адли, хизаарай ба республиканска харалганууд дээрэ оюун бэлигээ харуулха.

Хэдэн зуун хүбүүд, басагад, Хабаровска хизаарта ажаһуугша олон үндэһэн яһатанай түлөөлэгшэд (удэгэй, нивхэ, нанай, эвен ба бусад) Соёлой институтда ба Хабаровскын бусад һургуулинуудта дууһан гүрэнэй хүзүүн дээрэ һуража байдаг юм. Хизаартахи гүрэнэй засагай зургаанууд национальна тосхонуудай клубуудта элдэб хэрэгсэлнүүдые, хүгжэмэй инструментнүүдые, зохид һайнаар амархада, хэрэгтэй искусствада дуратайшуулай оюун бэлиг бадаруулхада хэрэгтэй бүхы юумэнүүдые үгэжэ байдаг.

Гэхэтэй хамта, имэ ушар байдалнуудта анхаралаа хандуулха хэрэгтэй. Хабаровска хизаар гээшэмнай томо томо городуудһаа хэдэн зуун модоор холодонги заха хизааргүй ой тайга, загаһашадай поселогууд гэжэ ойлгохо хэрэгтэй. Теэд загаһа барилгын саг ерэхэдэ загаһашадай бригаданууд тэдэ тосхонуудһаашье хэдэн арбаад модондо таһаржа ябашадаг гэжэ ойлгоёл. Механизаторнууд, зуһаланда нүүһэн һаалишад һуурин газарнуудһаа холо ажалладаг. Теэд ажабайдалтай тэдэнэй нягта холбоотой байхынь тулада концертнэ бригаданууд, лекторнууд, нүүдэл кино тэдээндэ ошожо байдаг. Тусгаар түхеэрэгдэһэн автоклубуудаар, самолёт ба вертолёдуудаар холын малшадта, загаһашадта, механизаторнуудта хүрэдэг. Имэ аяншалгын хэдышье хүндэ һаань, ажалшадай аша туһын түлөө, тэдэнэй сэдьхэл шэмэглэхын, оюун бэлигыень бадаруулхын тула хэдышье хүндэ зам дабахада хамаагүй.

(АПН).

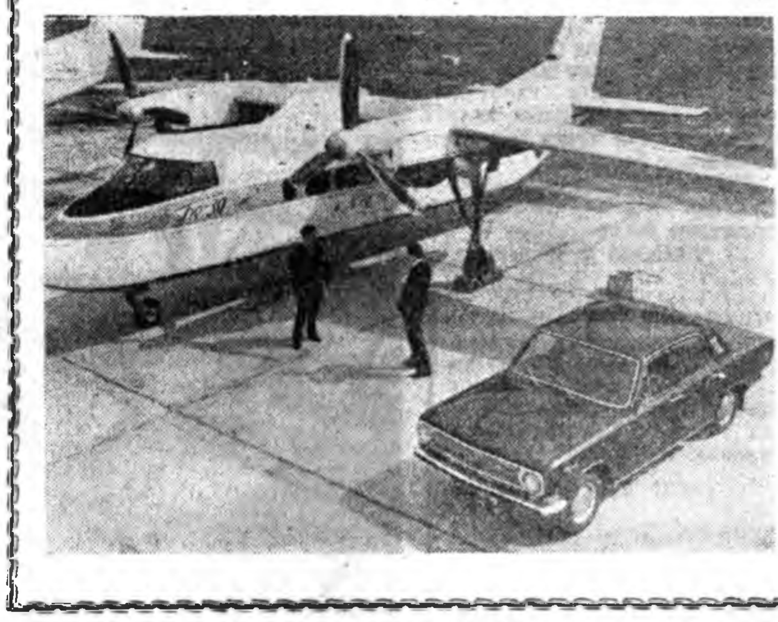

МОСКВА. «БЕ-30» түхэлэй 14—15 хүнэй һууритай шэнэ самоледые агаарай микроавтобус гэжэ нэрлэдэг болонхой. Тус самолёт хоёр турбовинтовой двигательтэй юм. Ниидэхэ талмайнь 200—250 метр, час соо 460 километр зай гаталха юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «БЕ-30» түхэлэй самолет.

ТАСС-ай фотохронико.

МОСКВАГАЙ ОБЛАСТЬ. **Мытишинскэ машина бүтээлгын заводой конструкторнууд хүдөөгэй ажалшадта һайн бэлэг бариба. Эндэ «ЗИЛ-ММЗ-554» түхэлэй 4 тонно ашаа шэрэхэ машина һаяхан бүтээгдэв. Тиихэдэ ашаагаа гурбан зүг тээшэнь буулгаха түхеэрэлгэтэй юм. Хура бороогой үедэ ашаанай норохогүйн тула тентээр хушаха аргатай байна.**

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «ЗИЛ-ММЗ-554» түхэлэй машина.

ТАСС-ай фотохронико.

КИНО — БАХАРХАН БАЯСАМААР

Мүнөө сагай хүнүүдые харуулһан, тэдэнэй үдэр бүриин ажал хэрэг домоглон магтаһан уран һайханай кинофильмнүүд һүүлэй үедэ илангаяа олоор гарана. Жэшээнь, кинорежиссёр Ф. Филипповэй найруулан табиһан «Расплата» гэжэ фильмые һанаа амархан харахын аргагүй. «По ту сторону», «Хлеб и розы», «Грешница», «По Руси» гэһэн мэдээжэ фильмүүдэй автор бодото байдал тухай, хүнүүдэй хуби заяан тухай ёһотоор бодожо үзэхые һануулна.

Залуу инженер Алексей Платов түрэ хэнэ. Энэнь энэшье гэлэй. Харин һүүлээрнь нилээд ехэ бэрхэшээлтэй дайралдаха юм. Эжынь наһа барахынгаа урдахана бэшэг бэшэнэ. Тус бэшэг соогоо эсэгэ тухайдань хэлэнэ. Алууриша муухай фашистнарые бута һамна сохилсоһон, Эхэ оронойнгоо түлөө баатарай үхэлөөр унаһан гэжэ эсэгэ тухайдаа һанажа, балшар багаһаань омогорхожо ябаһан хүбүүн эжынгээ бэшэг уншахадаа сошордоно. Дайнай үедэ эсэгэнь Эхэ орондоо урбаһан байна.

Хайшан гэхэб? Эшхэбтэр гээшэнь аргагүй.

Хүбүүн эсэгэ хоёр уулзана. Тус үзэгдэл фильмын эгээ зүрилдөөтэй, шанга талань гээшэ. Хүбүүнэйнгээ асуудалда харюусахань айхабтар бэрхэтэй. Үнэн сэхээр, Эсэгэ орондоо дуратайгаар хүмүүжүүлэгдэһэн хүбүүндэ хайшан гэжэ худалаар хэлэхэбши. Эхэ орондоо урбаһан тухайдань мүнөө болотор мэдээгүй ябаа. Хамта дайлалдажа ябаһан нүхэдөөшье хүндэлөөгүй, дайнай үедэ балшар бага ябаһан хүбүүн тухайдаа, тэрэнэй саашанхи хуби заяан тухайда бодоогүй ха юм. Эхэ орондоо урбаһанайнгаа түлөө нилээд хатуугаар хэһээгдэһэн байна. Хэды тиигэбэшье хүбүүнтэйгээ уулзаад, үнгэрһэн хэрэг тухайдаа хөөрэхэнь бүри бэрхэтэй ха юм.

Хүбүүн эсэгэ хоёр уулзаа, хөөрэлдөөшье гэлэй. Зүгөөр доройтоһон һэшхэлынь хододоо орьёлон бусалжа, өөрынь үйлэдэһэн муу муухай хэрэгынь үдэр бүри һанагдана гээшэ.

«Хүбүүн» гэжэ фильм мэдээжэ совет драматург А. Софроновой зүжэгэй удхаар найруулан табигдаһан байна. Тус пьесэнь оронойминай олонхи театрнуудта, мүнөөшье табигдана, хүн зониие коммунис үзэл бодолтойгоор хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ нүлөөлнэ. Хүнэй харюусалга, һэшхэл, уялга тухай фильм хөөрэнэ.

Кинорежиссёр Г. Полокой гэгшын табиһан «Один из нас» гэжэ фильм мүн баһа һонирхолтой. Дайнай эхилхээ байһан үе харуулагдана. Москвагай нэгэ заводто катюшанууд хэгдэжэ захална. Алууриша муухай дайсадые нилээд һүрдөөһэн катюшанууд, хэнэйшье мэдэһээр, нюусаар хэгдээ һэмнай. Ямар заводто хэгдэнэб? Энэниие фашис Германиин тагнуулшад заабол мэдэжэ абахые оролдоно.

Заводой коллектив гүрэнэй нюусые хэндэшье хэлэнэгүй, үдэр һүниие илгангүй хүдэлнэ. Эхэ оронойнгоо аюулда орохоо байһые булта мэдэнэ ха юм.

Дайсанай агентурын харата муухай хэрэгые манай тагнуулшад уридшалан мэдэнэ. Эдэ бүгэдые тодо хурсаар, үнэншэмөөр харуулхын тула сценаристнууд А. Нагарный, Г. Рябов нилээд ехэ материал суглуулһан байна. Тиигэбэшье бүхы юумэн режиссёрһоо дулдыдана ха юм. Онсо өөрын онол арга хэрэглэжэ, фильмээ тэрэ һонирхолтой гоё болгохые оролдоо. Гэхэтэй хамта шог ёгто, энеэдэ наадатай үзэгдэлнүүд яһала бии.

Сэхыень хэлэхэдэ, дээрэ дурдагдаһан фильмүүдые хараһан хүнүүд бахархан баясаха, үнгэргэһэн сагаа халташье шаналхагүй байха.

В. НИМБУЕВ.

Шэл, бетон ба алюминеэр бүтээгдэһэн циркын шэнэ комплекс Москва хотодо нээгдэбэ. Циркын шэнэ байшангай диаметрнь 100 шахуу метр, үндэрынь 20 метрһээ үлүүтэй юм. Харалгын зал 3310 хүнэй һууритай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Москвагай циркын шэнэ байшан.

АПН-эй фото.

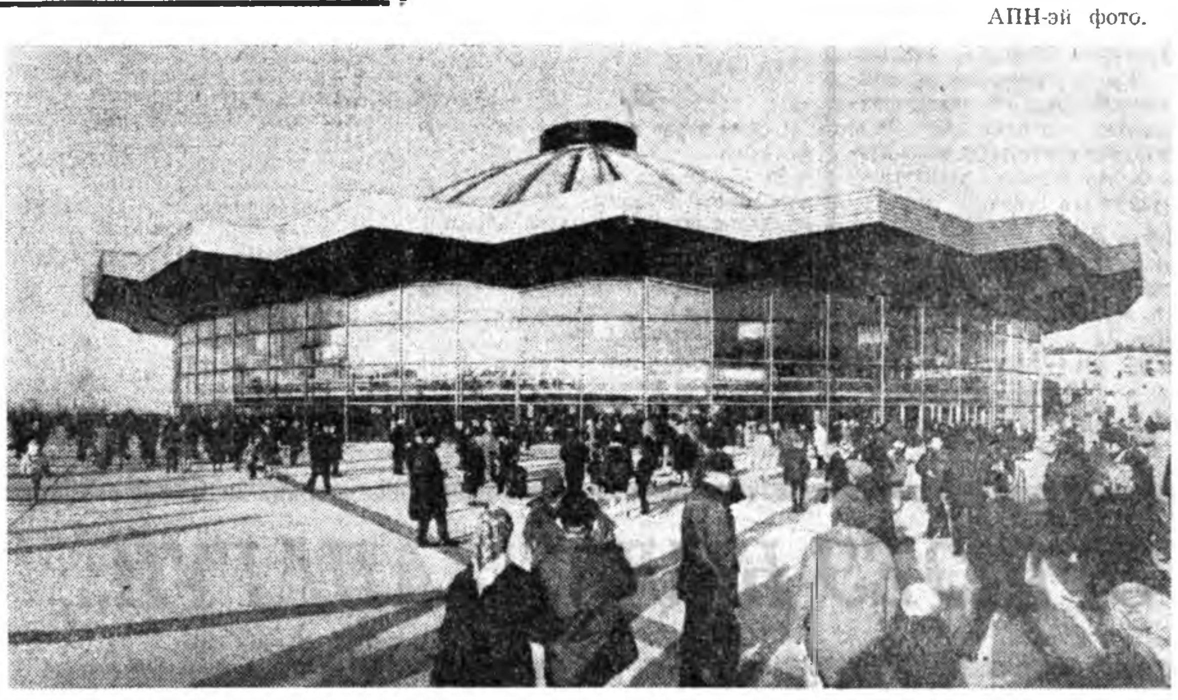

ТЕЛЕФОН • ТЕЛЕГРАФ • РАДИО — ХИЛЫН ГААНАҺАА

Монгол ороной таряалан дээрэ

УЛААН-БААТАР. (ТАСС). Монголой Республикын гүрэнэй ажахынуудта, хүдөө ажахын нэгэдэлнүүдтэ хабарай-полевой хүдэлмэри үргэн дэлисэтэйгээр ябажа байнхай. МНРП-гэй XVI съездын, арадай революциин 50 жэлэй ойн хүндэлэлдэ зорюулагдаһан ажалай вахтын үдэр бүхэниинь таряашадта шэнэ амжалтануудые асарна.

Ороной гүрэнэй ажахынууд бултадаа шахуу орооһото ургамалнуудайнгаа тарилга дүүргэбэ гэжэ МОНЦАМЭ агентство мэдээсэнэ. Майн 17-ной мэдээгээр, гүрэнэй ажахынууд 225 мянга гаран гектар гэхэ гү, али тарилгынгаа бүхы талмайн 87,8 процентдэнь тарилга хээд байнхай. Мүнөө жэл орооһото ба хүдөө ажахын бусад ургамалнууд хахад миллионһоо үлүү гектарта таригдаха.

Хилэ дабагшадта хатуу харюу үгтэбэ

ПАРИЖ. (ТАСС). Бэеэ даанги Замби түрэнэй хилые Португалиин сэрэгэйхид дахин эбдэбэ. Гурбан взводой тоотой Португалиин солдадуудай отряд Замбиин хилэ дабажа, энэ ороной баруун хойто зүгэй Канонгеш гэжэ нютагта дүтэ байдаг Замбиин полициин постые добтолбо гэжэ Франс Пресс агентствын корреспондент Лусакаһаа мэдээсэбэ. Добтолон орогшод тэрэнэйнгээ һүүлээр хажуугаарнь гаража ябаһан автобус буудажа, Замбиин хэдэн гражданинуудые алаһан байба. Замбиин сэрэгэй полициин отряд тэрэ газартань хүрэжэ ерээд, буудалдан орожо, тиин, хилэ дабагшад алуулһан 4 нүхэдөө орхёод, тэрьелжэ ошобо гэжэ Замбиин дотоодын хэрэгүүдэй министерствын толилһон мэдээсэл дотор хэлэгдэнэ.

Дайшалхы бэлэн болгогдоһон Замбиин армиин частьнууд Анголотой хилэ нэгэдэжэ байгаа райондохи байдалые мүнөө үедэ хиналтадаа хүсэдөөр абанхай.

Юумэнэй үнэ сэн үнэтэй болоно

ДУБЛИН. (ТАСС). Энэ ороной гансахан апрель һара соо 100 гаран янзын эд бараанай, тэрэ тоодо олон янзын эдеэ хоолой зүйлнүүдэй, шухала хэрэгсэлнүүдэй үнэ сэн Ирландида нэмэһэн байна. Зарим зүйлнүүдэй үнэ сэнгынь 25 процентээр нэмэһэн байна. Промышленностиин ба худалдаа наймаанай министерство энээн тухайда мэдээсэбэ.

Юумэнэй үнэ сэн нэмэхын хажуугаар, хүдэлмэригүйшүүлэй тоо ходо олошоржо, мүнөө үедэ 70 мянган хүн гэхэ, гү, али орон соохи ажал хэжэ шадаха зоной 7 процентһээ үлүүнь болобо. Ирландиин экономико хүшэр хүндэ байдалда оронхой.

КОСТА-РИКЫН КОММУНИСТНУУДАЙ СЪЕЗД Д...

САН-ХОСЕ. (ТАСС). «Шэнэ саг үе—коммунис общество мүндэлэн түрэһэн үе хүн түрэлтэндэ Ленинэй парти нээжэ үгэбэ»,—гэжэ Коста-Рикын арадай авангардын партиин XI съезд дээрэ үгэ хэлэхэдээ, тэрэнэй ЦК-гай гэшүүн Мора Вальверде мэдүүлбэ.

«Совет арадай ажабайдал хараха, тэрэнэй үүсхэл эдэбхи хаража мэдэхэ, Партияа, тэрэнэй Центральна Комитедые арад зон бүримүһэн дэмжэдэг гэжэ КПСС-эй XXIV съездын болоһон үдэрнүүдтэ ойлгожо абаха аргатай байгааб. Шэнэ табан жэлэй түсэбөөр табигдаһан асари ехэ зорилгонуудай дүүргэгдэхэдэнь ажаг һэжэггүй» гэжэ хэлэбэ.

Дэлхэйн коммунис хүдэ... дэлхэйн олон ороной эрхэ сү... түлөө тэмсэлдэ КПСС-эй шии... үүргэ эзэлдэгые, мүн түүхын ... тын мүнөөнэй шатын шиидхэ... хэ нүхэсэл бологшо социалис ... бии болгоходо КПСС-эй оруул... һа нэмэриие Эдуардо Мора т... лэбэ.

Коста-Рикын арадай аван... партиин ба КПСС-эй хоорондо... дүүгэй харилсаанай удха ш... Эдуардо Мора тусгаарлан тэ... бэ. «Гүн гүнзэгы хүндэлэлгын ... дөөр этигэлгын үзэлтэйгөөр ... тэ манай парти хандадаг»,—гэ... рэ хэлэбэ.

Вьетнамдахи дайнда эсэргүүсэлгын тэмдэг болгон...

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Америкын 30 солдат Сеулай үйлсэдэ гаража, дайн сэрэгтэ эсэргүү жагсаал үнгэргэбэ гэжэ АП агентство мэдээсэнэ. Энэнь Индохитадта хэгдэжэ байгаа дайнай бүхы түүхэ соо Урда Корейдэ байрлаһан американ солдадуудай түрүүшын жагсаал болобо.

Сэрэгэй бэшэ, юрэ хубсаһа... һэн тэдэ жагсаалшадые Урда ... полици барижа, американ сэрэг... сагай гарта дамжуулан үгэһэн ... Тэдэ засагаархид «мүрдэлгэ» оробо. США-гай Индохитадта ... байгаа дайе буруушаанабди ... солдадууд мэдүүлбэ.

ОАР-дахи ДОТООДЫН ПОЛИТИЧЕСКЭ БАЙ...

КАИР. (ТАСС). Араб социалис союзай (АСС) түрүүлэгшэнь байһан ОАР-ай президент Анвар Садат АСС-эй 10 хүнһөө бүридэһэн саг зуурын генеральна секретариат бии болгобо.

МЕН агентствын мэдээсэлээр, саг зуурын генеральна секретариадай түрүүлэгшээр ОАР-ай премьер-министрэй орлогшо Азиз Сидки, генеральна секретаряар—Мухаммед Дакрури томилогдобо.

Президент А. Садат ОАР-ай полициин верховно комиссар болохо зүбшөөлөө үгэбэ гэжэ «Аль-Ахрам» газетэ бэшэнэ.

«Арад зоной аша туһада уршагтай ябуулга хэбэ» гэжэ зэмэлэгдээд, 110 хүн энэ орон соо арестовалагдаба гээд баһа тэрэ газетэ тэмдэ... Радио ба телевидениин хэдэн ху... мэрилэгшэдые арестовалха туха... хиралта үгтэбэ гээд МЕН аген... мэдээсэнэ.

Араб республикануудай ф... ци байгуулагдаһые буруушаа... тиигээд тушаалһаа бууһан Еги... правительствын министрнүүд, ... эй хүтэлбэрилэгшэд байһан ... баһал арестовалагданхай гээд ... нэй урда тээ мэдээсэгдээ һэн.

Каирай хэблэлэй бэшэһэнэй ... ОАР-ай зарим министерствэнүү... зургаануудһаа, тэрэ тоодо мэ... лэй министерствэһээ, аюулгүй... хиха зургаанһаа хэдэн хүнүү... гагдаһан, шэнэ хүнүүд томи... һон байба.

КРИЗИСЭЙ АБАРГА СО...

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Уласхоорондын мүнгэнэй кризис үшөө дүүрээдүй, тиин американ доллар бүришье дорой байдалда орожо магад гээд американ монополинуудай газетэ «Уолл-стрит Джорнэл» бэшэнэ.

Долларой үнэ, тэрэнэй байдал хуушан хэмдээ орохо ушар үзэгдэнэгүй, уласхоорондын оршондо мүнгэ капиталаа нөөсэлэгшэд долларнуудаа алтаар, али ондоошье тогтууритай мүнгөөр һэлгэхэ гэжэ яаража байнад.

Мүнгэнэй талаар уласхоорондын кризис түргэнөөр усадхагдаха, тиимэһээ, мүнгэнэй уласхоорондын дэлгүүр рыногтэ доллар гол һуурияа уридшалан эзэлхэ бэзэ гэжэ Америкын засагаархид, финансова монополинууд найдадаг байгаа. Гэбэшье долларой тогтууригүй байдал тэдээнэй һанаае мүнөөшье зобооһоор. Хэрбээ энэ байдалай заһагдаагүй һаа, мүнгэнэй талаар хёморол, уласхоорондын экономическа дайн боложо магад гээд Вашингтондо сэхэ руунь хөөрэлдэнэ гэжэ «Чикаго Сан-таймс» газетэ бэшэнэ.

Имэ байдалые заһаха ар... дай нэгэниинь гэбэл, хилын ... хэгдэдэг США-гай сэрэгэй гар... горитой хубиие Баруун Европ... ба Алас-Дурна зүгтэхи аме... союзнигуудай хүзүүн дээрэ то... болохо ёһотой гэжэ Вашингтон... лоно. Жэшээнь, США-гай хилы... нахи сэрэгэй гаргаша түлэхэ ... хоорондын мүнгэн жаса бай... дурадхал США-гай конгрессте ... хоорондын экономическа по... кын ехэ нүлөөтэ нэгэдэлэй ... дент Даниэлян оруулха һанаа...

Тэрэ Даниэлянай проектын ... Баруун Европын оронууд яда... 1,5 миллиард доллар тэрэ ж... оруулха ёһотой. Гадна ФРГ-г... зар дээрэ байгша американ сэр... дые барижа байха гаргашын ... хадаа 50 процентыень Баруун ... мани дааха зэргэтэй.

Үгытэй ядуушуул олошорно

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Холбоото Штадуудта үгытэй ядуушуулай тоо ходо олошоржо байдаг.

Никсонэй правительствын засагаа барижа байгаа 2 жэлэй турша соо үгытэйшүүлэй тоо 1,2 миллион хүнөөр олошорбо. Хуулита тоо мэдээнүүдэй ёһоор, Америкын 25,5 миллион зон, ондоогоор хэлэбэл, ороной хүн зоной 13 процентнь элдэб юумээр дутажа, үгытэй ядуугаар ажаһуудаг.

Американ негрнүүд, бусадшье бага яһатан илангаяа хүшэр хүндэ байдалда һуудаг.

США болбол Зүүн Урда Азиһаа гаража ошохо, диктаторнуудай засаг түрые мүнгэ зөөреэр дэмжэхээ болихо, Холбоото Штадуудай дотоодын хойшолуулагдашагүй асуудалнуудые шиидхэхын тула хэрэгтэй мүнгэ зөөри табиха ёһотой гэжэ «Нью-Йорк пост» газетэ бэшэнэ.

«Посейдонууд» Англида яде... аюул тохёолдуулна

ЛОНДОН. (ТАСС). США ... Англидахи ядерна зэбсэгээ ула... болгожо байнхай.

«Посейдон» ракетэнүүдээр сэгжэнги, уһан доогуур я... «Джеймс Мэдисон» гэжэ аме... ядерна онгосо (Шотландидахи ... Лох гэжэ США-гай далайн с... баазада һая хүрэжэ ерэбэ. Тии... Шотландидахи американ далайн... рэгэй баазануудта үни асараг... «Поларис» гэжэ ракетэнүүдһэ... на, бүришье хүсэтэй «Посейдон»... жэ ракетэнүүд Англиин газар ... асарагдаба гээшэ.

Американ командованиин т... лэгшын мэдүүлһэнэй ёһоор, «П... дон» ракетэнүүдые тодхоһон, ... доогуур ябагша онгосо Англиин ... вительстватай һая баталагдаһан ... сэнэй ёһоор Шотланди худар... рагдаба.

Редакторай орлогшо **М. Н. НИМАЕВ.**

ПРАВДА · БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда: «Соведүүдэй һунгалтые угтуулан» һунгуулиин окружной комиссинуудай тогтоол. «Шанарай түлөө хэн харюусахаб» гэһэн шалгалтын бригадын мэдээсэл.

Хоёрдохи хуудаһанда: арадай хинагшадай ажал хэрэг тухай зорюулагдаһан хуудаһан.

Гурбадахи хуудаһанда: СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ. ТАСС-ай шухала мэдээсэлнүүд. Информаци.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: Л. Николаевай рецензи. Д. Дугаровай статья. Хилын саанаһаа мэдээсэл. Спорт. Соносхолнууд.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА. УЛААН-ҮДЭ ХАРУУЛНА: 18.00 — «12 һара» гэһэн үхибүүдтэ зорюулагдаһан мульт-фильм. 19.00 — «Хүгжэм» гэһэн телевизионно суглуулбари. 20.00 — телепанорама. 20.20—Хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдтэ зорюулагдаһан дамжуулга. 21.00 — «Красные альпинисты» гэһэн ГДР-эй уран һайханай телевизионно фильм (10, 11, 12, 13-дахи серинүүдынь. 23.00 — концерт.

МОСКВА ХАРУУЛНА: 23.30 — миллион зоной ленинскэ университет. 24.00 — хүгжэмтэ калейдоскоп гэһэн дамжуулга. 00.30 — футбол. Эндэ «Спартак» (М) — «Динамо» (Киев) командануудай наадан харуулагдаха.

САГАЙ УЛАРИЛ

Улаан-Үдын авиаметстанциин мэдээсэлэнэй ёһоор, мүнөөдэр республика доторнай бага зэргэ үүлэтэйшэг байха, урда аймагуудта багахан бороон орохо. Баруун зүгһөө һулаханаар һалхилха. Хойто аймагуудта 10—15, бусад нютагуудта 15—20, Улаан-Үдэдэ һүниндөө 5—7, үдэрынь 18—20 градус дулаан байха.

ХҮН ЗОНДОО ХҮНДЭТЭЙ

Загарайн аймагай больницада Анна Зиновьевна Оцимик хори гаран жэл соо таһалгаряагүйгөөр хүдэлнэ. Тэрэ өөрынгөө хүдэлмэридэ үнэн сэхээр хандадаг байхаһаа гадна, нютагайнгаа олониитын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаададаг юм. Тиимэһээ Анна Зиновьевна нютагай Соведэй депутадаар хоёр удаа һунгагдаһан. Мүнөө депутат Оцимик һуурин тосхонуудые болбосон түхэлтэй болгохо талаар нютагайнгаа Соведэй саг үргэлжын комиссиие толгойлно. Түрэл тосхон һууринаа болбосон түхэлтэй болгохын тула тэрэнэй толгойлһон комисси хүн зоной дунда ехэ хүдэлмэри ябуулаа.

Депутат А. З. Оцимик мүнөө сүлөө сагаар бага болонхой. Яахадааб гэхэдэ, КПСС-эй XXIV съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые хүн зондо тайлбарилан ойлгуулха гэһэн зорилго депутат, коммунист бүхэнэй урда табяатай байна бшуу. Нүхэр Оцимик энэ зорилгоёо бодото дээрэнь бэелүүлхын түлөө нютагай Соведэй депутадуудай дунда эмхидхэлэй хүдэлмэри ябуулна, өөрөө бүхы хүсэ шадалаа элсүүлнэ.

— Нүхэр Оцимик олониитын хүдэлмэридэ хододоо эдэбхитэйгээр оролсодог, хүн зоной дунда эгээл хүндэтэй депутадуудай нэгэн юм, —гэжэ Заиграево тосхоной Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ Г. Н. Баймеев хөөрэнэ.

С. БАИРОВ.

ТЕАТРНУУДАЙ БУХЭСОЮЗНА ФЕСТИВАЛЬНУУДАЙ ДИПЛОМАНТ ЭРХҮҮГЭЙ ХҮГЖЭМТЭ КОМЕДИИН ТЕАТР

1971 оной июниин 3-һаа 15 болотор оперо, баледэй театрта наада табиха. Репертуартаа имэ наада харуулха юм гэбэл:

3-да четверг	Ю. МИЛЮТИН
4-дэ пятница	«Поцелуй Чаниты»
5-да суббото	А. РЯБОВ.
6-да воскресени (үглөөгүүр)	«Сорочинская ярмарка»
6-да воскресени (үдэшэ)	
12-то суббото	Р. РАДЖИЕВ.
13-да воскресени (үглөөгүүр)	«Не прячь улыбку!»
7-до понедельник	
10-да четверг	Г. ШТРАУС
13-да воскресени (үглөөгүүр)	«Летучая мышь»
8-да вторник	А. ЭШПАЙ
11-дэ пятница	«Девчонке было 20 лет»
9-дэ среда	Ф. ЛЕГАР
	«Веселая вдова»
14-дэ понедельник	Ф. ЛЕГАР
15-да вторник	«Голубая мазурка»

Зүжэгүүд имэ сагуудта эхилхэ гэбэл:

Үдэрэй 12 часһаа

Үдэшын 19 час 30 минутаһаа.

12 часһаа 20 час болотор касса хүдэлнэ.

Амаралтын үдэр үглөөнэй 10 часһаа үдэшын 20 час болотор касса хүдэлхэ байна.

Биледүүд уридшалан худалдагдажа эхилээ.

Коллективээрээ орожо наада хараха дуратайшуулһаа захил абтана.

Манай адрес, телефонууд

г. УЛАН-УДЭ, ул. Ленина, 35. Телефоны: редактора—54-54, приёмная—54-93, зам. редактора—68-08, зам. редактора—62-62, ответ. секретаря—50-52, зам. ответ. секретаря—66-76, отделы: партийной жизни—60-91, сельского хозяйства—64-36, 63-86, пропаганды и агитации—56-23, промышленности и строительства—61-35, советского строительства и быта—69-58, культуры и школ—60-21, писем и рабселькоров—67-81, информации—34-05, общественная приёмная—56-62, машинное бюро—57-63, фотолаборатория—33-61.

Н-01447. Заказ № 957.